

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemov mesečno . . . 1.80
Sobotna izdaja:
za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:
Enostopna petstvarsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 3) v
za dva- in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
Enostopna petstvarsta po 60 vin.
Izhaja vsak dan, izven tistih nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upraviništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne uradnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Koerberjeva vlada odstopila.

Sestava nove vlade poverjena dr. pl. Spitzmüllerju.

Dunaj, 14. decembra. (Kor. ur.) Današnja »Wienerzeitung« objavlja sledeči Najvišji lastnoročni pismi:

Ljubi dr. pl. Koerber!

Meni ponudeno demisijo avstrijske skupne vlade sprejemem in naročam Vam in Mojim ostalim ministrom, naj vodijo posle, dokler se ne bo ustanovil nov kabinet.

Obenem Vam naznanjam, da sem poveril Mojemu tajnemu svetniku dr. Aleksandru pl. Spitzmüllerju sestavo novega kabineta.

Dunaj, 13. decembra 1916.

Karel I. r.
Koerber I. r.

Ljubi dr. pl. Spitzmüller!

Obveščam Vas, da sem sprejel demisijo Moje avstrijske vlade in ji naročil, naj vodi dalje posle, dokler se ne bo ustanovila nova vlada.

Pooblaščam Vas, da sestavite novi kabinet in mi predložite svoje tozadevne predloge.

Dunaj, 13. decembra 1916.

Karel I. r.
Spitzmüller I. r.

Dr. pl. Spitzmüller je bil dvorni svetnik v finančnem ministrstvu; potem generalni ravnatelj Kreditnega zavoda na Dunaju (Creditanstalt für Handel und Gewerbe), potem trgovski minister v Stürgkhovem kabinetu in je obenem s svojimi kolegi odstopil. Mnogo zaslug si je pridobil za poštno hranilnico.

V. avstrijsko vojno posojilo.

Velike zneske je že podpisalo avstrijsko prebivalstvo za V. vojno posojilo. Vendar je pa gotovo še dokaj takih, ki v tem oziru še niso storili svoje dolžnosti. Tisti, ki iz zavedne umazane špekulacije nočejo posoditi državi svojega denarja, se obsojajo sami in obsojila jih bo tudi javnost. Toda je pa tudi mnogo takih, ki iz gole malomarnosti ali kakih predsodkov še niso pod-

pisali vojnega posojila. Le-ti naj se vzdramijo v zadnjem trenutku. Vse, kar imamo zahvaliti domovini: svoje premoženje, svojo izobrazbo, svojo službo, obrt in delo, ki nas živi. Domovina skrbi za naš dušni in telesni blagor, ona skrbi za našo osebno varnost, ona varuje našo lastnino. Domovina — država je pogoj mirnega, kulturnega življenja. Skrbeti za državo, se pravi skrbeti sam zase. To velja že v mirnem času, koliko bolj pa v vojnih dneh, in še posebno v sedanjih vojnih dneh, ko mora država napenjati vse svoje sile, da odoli navalom nešteti sovražnikov. Za vojno treba denarja — čete morajo imeti hrano, obleko, orožje. Ali bomo pustili naše očete, sinove in brate, ki se z brezprimerno hrabrostjo bore tam zunaj in prenašajo nepopisno trpljenje, zato da moremo mi mirno spati in opravljati svoje delo — ali bomo pustili te naše junake stradati in prezebiti, ali jih bomo pustili brez orožja? Razen za vojsko pa mora domovina skrbeti tudi za družine vojakov. Odkodi naj vzame, ako ne iz žepov svojih sinov, svojih državljanov, za katerih blagor se trudi in bori? Vsakdo je navezan na državo oziroma na pomoč svojega bližnjika; cerkva, šol, bolnišnic, cesta itd. ne more nihče sam graditi in vzdrževati; tudi svojega premoženja si ni nihče sam zaslužil, marveč so mu pri tem vedno v večji ali manjši meri, posredno ali neposredno pomagali drugi. Vsi smo odvisni od splošnosti, zato smo pa tudi vsi dolžni skrbeti za blagor splošnosti. Ta blagor je v rokah državne oblasti, njej moramo dati na razpolago vse, kar potrebujemo, da more vršiti svojo dolžnost. In to še posebno tedaj, kadar je domovina v stiski in sili. Dolžan je torej vsak, ki ima denar, podpisati to vojnno posojilo. Kdor te dolžnosti doslej še ni storil, naj več ne odlašal! Pokažimo sovratnikom, da smo pripravljeni za svojo domovino k vsaki žrtvi. S tem bomo bistveno pomagali naši hrabri armadi, izsilili skorajšen častni mir. Zanj gre sedaj.

Cesar Karel o V. vojnem posojilu.

Z Dunaja poročajo: Njegovo Velikanstvo cesar, ki z živim zanimanjem sledi podpisovanju petega vojnega posojila, je izrazil upanje, da se bodo vsi: visoki in nizki, meščani in kmetje zvezali v to, da še v zadnjih dneh podpisovalnega roka zagotovijo tudi petemu vojnemu posojilu tak uspeh, kakoršen se spodobi naši moči in našemu zupanju.

Udanostno vojno posojilo.

Dunaj, 13. dec. (K. u.) »Fremdenblatt« piše: Cesarjeva beseda o vojnem posojilu bo napravila povsodi, kamor bo prodrla, največji vtis in bo najgloblje vplivala. S svojim poveljem armadi in mornarici se je postavil cesar na čelo svoji oboroženi moči. Sedaj je stopil cesar tudi na čelo »druge armade«, armade doma ostalih, da jo povede do zmage. Polni zadoščenja smemo reči, da je bil potek podpisovanja že doslej ugoden, kljub temu, da je ravno v tem času nastopil bolesten dogodek, ki je vso domovino napolnil z globoko žalostjo — smrt cesarja Franca Jožefa. Poziv cesarja Karla k podpisovanju 5. vojnega posojila bo le nova vzpodbuda za vse sloje prebivalstva, da vsak po svoji moči pripomore, da bo udanostno posojilo prekosilo vse druge. Podpisujte vojno posojilo, cesar vas kliče!

Seja štajerske Slov. kmečke zveze.

Slovenska Kmečka Zveza je imela v torek, dne 5. decembra, v Mariboru odborovo sejo, katera je bila prav dobro obiskana.

Sejo je otvoril odbornik dr. Hoh-njec, ki je v svojem pozdravnem govoru opisal delovanje S. K. Z. in njenih poslancev tekom vojske. V ganljivih besedah se je spominjal rajnega cesarja Franca Jožefa I., opisal njegovo skoro 70letno vladanje v prid in blagor avstrijskih narodov in povdarjal, da bomo posebno mi Slovenci ohranili rajnega velikega vladarja vedno v hvaležnem spominu. Navzoči so govor stoji poslušali in ob koncu zaklicali cesarju Francu Jožefu I. »Slava!« Govornik je nato opisal novega cesarja Karla I. in cesarico Cito kot vladarja, ki sta že takoj prve dni po svojem nastopu dejanski pokazala svojo ljudomilost in pravičnost napram vsem avstrijskim narodom in sta naš slovenski narod še na prav poseben način počastila. Odborniki so navdušeno zaklicali: »Živijo cesar Karel! Živijo cesarica Cita!«

Podpredsednik S. K. Z., državni in deželni poslanec dr. Korošec, je obširno poročal o političnem in finančnem položaju v Avstriji, o političnih odnosih med Hrvati in Slovenci, o strankarskih zadevah na Slovenskem; podal je svoje mnenje, kaj bi znalo v bodočnosti po vojski biti strankotvorno.

Deželni odbornik dr. Verstov-

šek je podal kratek opis delovanja poslancev S. K. Z. v deželnem zboru, uspehe njihove taktike, razmere in delovanje v deželnem odboru, finančno stanje naše dežele, davčno politiko deželnega odbora med vojsko ter obširneje o nameravanih nakladi na vino.

Po teh poročilih se je razvila živahna debata, katere so se udeležili: deželni poslanec Peter Novak, državni in deželni poslanec Pišek, župnika Evald Vračko in Štraki, župani Galunder, Ratej in Štruel ter posestnika Rudolf, Čater in kaplan Sagaj.

Odbor je vzel poročila svojih poslancev na znanje. Nazadnje je odbor soglasno sklenil, da najodločnejše ugovarja proti nameravani deželni nakladi na vino, oziroma proti državnemu vinskemu davku, ker bi bilo to za slovenskoštajersko vinogradništvo uničevalno. Te svoje, z razlogi dobro podprte ugovore bo javil odbor Slovenske Kmečke Zveze tudi dež. odboru in državnim oblastim.

Najnovejše italijanske zahlepe.

Tekom »svetovne« vojne se je že večkrat zgodilo, da so se vodilni ministri naših nasprotnikov ravno takrat razkoračili k širokoustnim izjavam, kadar je bil vojni položaj zanje poseben kritičen. Topot se je tako prevzel italijanski ministrski predsednik Boselli, ki je ravno na dan kritičnega preobrata na Rumunskem poslal tje, kaj najognjevitije pozdrave ter znova veličal zvezo z Rumunijo. Čeprav bi moral Boselli vedeti, da Italija in ostali zavezniki nimajo ničesar več pričakovati od Rumunije, je vendar sanjarsko govoril o razširjenju Italije proti jugovzhodu.

Dočim je bilo doslej Jadransko morje Italijanom kratkoma »Mare nostrum«, govore sedaj, da hočejo tu svoj vpliv deliti z državami na vzhodni obali, to se pravi s Srbijo in Črnogoro. Boselli smatra tedaj Jadransko morje kljub slabim izkušnjam, ki so jih doživeli Italijani tekom sedanje vojne na tem morju, kot gotov plen. Jadransko morje ni več glavna točka italijanske politike. Le-ta se obrača sedaj s svojimi smelnimi zahtevami na vzhodno Sredozemsko morje. S tem pa seveda posega v območje angleškega in francoskega vpliva. A to Italijanom ni mar. Italija noče biti več jadranska, planska vesela, marveč sredomorska velemoč. To je Boselli čisto jasno povedal in s tem nakopal Italiji poleg starih še nove nasprotnike.

Ko je Italijanom izpodletelo v Afriki, so obrnili svoje oči na sever in

LISTEK.

Nadzornik Thuma.

Izvanredno slavnost je 12. decembra t. l. praznoval c. kr. okrajni šolski nadzornik Ivan Thuma v Postojni. Ta dan je bilo 40 let, odkar je postal šolski nadzornik. Pač gotovo izvanreden dogodek, saj je on najstarejši nadzornik v celi Avstriji, vendar pa še zdrav in krepak. Učiteljstvo in uradništvo mu je napravilo časten večer, prav je, da se tudi »Slovenec« spomni te za šolstvo tako markantne osebe.

V Grčaricah na Dolenjskem rojen je oila leta 1869. po izvrstno dovršenem učiteljsku prva njegova služba v Kranju. A že čez pet mesecev so ga poslali v Nemško Loko, odkoder je že čez tri tedne odšel v Mengeš, služboval tam šest let in si ustanovil tam svoje ognjišče. Leta 1876. je bil nastavljen v Vipavi, kjer je kljub svoji mladosti 12. decembra istega leta postal okrajni šolski nadzornik. Iz Vipave je dne 6. oktobra 1878 prišel v Postojno. Odslej je do leta 1895. učil in vodil postojnsko šolo, ki se je leto za letom širila, dokler ni bil v tem letu oproščen vodstva in poka zato, da se more popolnoma posvetiti

nadzorstvu. Prideljen mu je bil namreč tudi logaški okraj.

Odslej se je res popolnoma posvetil nadzorstvu. Vsako leto je obiskal vsako šolo v obeh okrajih, povsod obiskal tudi duhovščino in ji bil vedno naklonjen.

Dne 30. novembra 1898 je bil odlikovan z zlatim zaslužnim križcem za zasluge na šolskem polju. Dne 12. decembra 1898 je praznoval 25letnico nadzorništva. Logaško učiteljstvo mu je poklonilo v dar srebrn tintnik, postojnsko pa zlato naprsko iglo z demantom in rubini. Leta 1907. ga je c. kr. deželni šolski svet predlagal učnemu ministrstvu za naslov ravnatelj, čemur je naučno ministrstvo takoj ugodilo. V letu 1909. je dobil častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje in letos praznuje 40letnico nadzorništva. Pod predsedstvom c. kr. deželnega šolskega nadzornika dr. Mihaela Opeka so se zbrali v Ljubljani vsi nadzorniki, da mu častitajo. Poklonili so mu srebrno pisalno orodje. Učiteljstvo obeh okrajev mu je v znak spoštovanja darovalo dve krasni srebrni vazi in mesto Postojna ga je izvolilo častnim občanom.

Tudi mi, ki visoko cenimo šolstvo, se pridružujemo vsem govornikom na častnem večeru ter želimo gospodu nadzorniku, naj ga Bog ohrani še dolgo in plača njegovo 40letno zaslužno delovanje.

Liturgika.

Nauk o bogočastnih obredih sv. katoliške Cerkve. — S 40 slikami. — Spisal Alojzij Stroj, spiritual v kn. šk. duhovskem semenišu v Ljubljani. Druga izdaja. Cena nevezani knjigi 1 K 60 v., vezani 2 K 40 v. — V Ljubljani 1916. Založila Katoliška Bukvarna. Natisnila Katoliška Tiskarna.

Nimam pri rokah prve izdaje te knjige, a vsekako mislim, da je ostala v drugi izdaji bistveno neizpremenjena. Nemara da je dodal pisatelj topot liturgično »Berilo« na koncu knjige in pa »Popis slik«. Oboje je zelo hvale vredno, in če se nahaja oboje že v prvi izdaji — iz glave, kakor rejeno, ne morem vedeti — je to le dokaz, da je Stroj že takrat dobro razumel, česa je taki šolski knjigi vsega potreba. Odlične prednosti, ki bi jih jaz povdaril na Strojevi Liturgiki, so te-le: Prvič, da je zelo pregledna. Drugič, da je tako bogata in s tako srečno izbranimi slikami ilustrirana. Tretjič, da se vsepovsod, kjerkoli je prilika, ozira na naše domače razmere (svete kraje, godove, običaje itd.). In četrtič, da je pisana sicer nakratko, a tako nalahko in preprosto, kakor te vrste knjige v drugih jezikih navadno niso pisane. To zadnje in

predzadnje je sploh karakteristik strojevega spisovanja učnih knjig. Tudi njegova »Zgodovina« je taka. Lepo jasno, po domače — in kar mogoče, tudi o domačih rečeh, dogodkih itd. In tako je prav. Zato pa človek Strojovo sicer ponižno knjigo — kakor je pisatelj sam — če tvarina nanese, tudi v najvišjih razredih srednjih šol rad v roke vzame, zlasti tedaj, kadar je treba učencem kako poglavje nahitro, pa jasno ponoviti. Baš zaradi prijetno preprostosti in jasnosti njegovega sloga in pa zato, že, izvrstno obvlada stvarno o katoliški liturgiji, bi jaz Stroj prijeteljsko prosil: naj napiše lepo, nekoliko obširnejšo knjigo o bogočastnih obredih svete Cerkve za — Mohorjevo družbo. Meni je namreč že dolgo na misli, da bi naše ljudstvo tako knjigo z veliko hvaležnostjo sprejelo in da bi te vrste delo zelo poglabilo in utrdilo srčno pobožnost vernih Slovencev.

Dr. Mih. Opeka.

Čevljarski čevljarji v Vrhovcu pri Mozirju.

Begunska kolonija, ki se je naselila okrog »Čevljarske zadruge« v Zgor. Sav. dolini, šteje okrog 1100 oseb. Zadruga oskrbuje vse te ljudi s potrebnim živim žem

se ločili iz trozveze, ki je podpirala njihove sredomorske cilje. Sedaj, ko se jim zdi, da jim je uspeh na severu in v Jadranu zagotovljen — ka-li? —, se pa zopet vračajo k sredomorskim načrtom. Ze nekaj kratov je angleško oficijozno časopisje krepko ohladilo vročkrvni italijan. nacionalizem glede njegovih jadranskih zahtev, čeravno Jadran ne spada neposredno v območje angleškega vpliva. Radovedni smemo biti sedaj, kaj le poretke Angliji k najnovejšim zahtevam svojega trmastega zaveznika. Pa tudi Francoze utegnejo te zahteve pošteno razgnjevit, saj hočejo imeti Italijani bagdadsko železnico, katero da so zgradili italijanski inženjerji in delavci. Italija doprinese itak dovolj veliko žrtev, piše senator Bevione, če prepusti Franciji Sirijo do Aleksandrette in egiptovske meje. Smirno do Aleksandrette in zraven spadajoče železnice, posebno pa črto Afiun—Aleppo, ozadje do puščave in Armenije pa mora dobiti Italija, severna meja bodi Hermon. Francija in Anglija naj bi se odpovedali gotovemu delu svojega vplivnega območja in ga prepustili Italiji. Da se zagotovi nadaljnji procvit libijske kolonije, mora prepustiti Francija predvsem cesto Ghat—Gagamer in po vrhu še francoski Somali. Za varstvo v Sveti deželi naj Francija odstopi Italiji kako drugo ozemlje, n. pr. Čibuti.

Kakor se vidi, italijanske želje niso baš skromne. Morda bodo Italijani znova prišli tudi v dokazovanjem, s katerim je že svoj čas neki poslanec v »Idea nazionale« razjaril Francoze, češ da je italijansko prijateljstvo za Francijo življensko vprašanje, kajti če se bo zanesla na Anglijo, bo kmalu postala njegov vazal. Te besede spravljajo edinstvo v četverosporazumu v čudno luč.

Za pomlad pripravlja ententa novo velikopotezno ofenzivo. Boselli in Bevioni sta s svojimi izvajanci menda namignila, pod katerimi pogoji bi bila Italija pripravljena sodelovati. Italija igra tedaj v četverosporazumu enako vlogo, kakor jo je igrala v trozvezi: s svojim prijateljstvom mešetari, kupčuje. Bomo videli, kako se ji igra posreči.

Italijanski vojni cilji.

Curih, 13. decembra. Švicarska »Telegraphen-Information« poroča iz Rima: Nek visok italijanski vojaški dostojanstvenik se je v nekem razgovoru o vprašanju, zakaj da se v Italiji vzdržuje zahteva po razbitju avstrijske monarhije, s čimur se vojska zavlčuje, izrazil tako-le: »Mi smo si na jasnem, da je posest Trsta in jadranske obale za Avstrijo prav tako življensko važnost, kot za Italijo. Italija je pričela vojsko, da dobi v svoje roke Trst in jadransko obal in bo nadaljevala vojsko, dokler ne doseže tega cilja. Na drugi strani pa niti trenotek ne dvomimo, da bo Avstrija, če zavzamemo imenovano ozemlje, ne da bi razbili monarhijo, mogoče že po kratkem mirovnem odmoru skušala nam zopet iztrgati osvojitve. Mi si moramo tedaj te pridobitve, za katerimi stremimo, za bodočnost popolnoma zavarovati in moramo to doseči le, če smo v stanu zadati Avstriji take udarce, da bo popolnoma uničena.«

Zavarovanje meje proti Italiji.

»Kärntner Tagbl.« priobčuje daljši članek, v katerem se peča z nezdavnimi predvojnimi razmerami na meji proti Italiji. Kakor živ zid so stala tu posestva Italijanov iz kraljestva in njih uslužbenci in podložniki so bili sami

in tvori kolonija tudi v drugih vprašanih nekako občino zase. Razmerje do domačinov je različno; nekateri so zadovoljni, drugi komaj čakajo, da bi se vrnilo domov. — Zadnje čase je odšlo veliko delavcev »Čevljarske zadruga« k vojakom. Samo v začetku tega meseca jih je odrinilo 35. Ker splošno pomanjkanje usnja onemogočuje, da bi obrat nadaljeval svoje delo v neskrbeni meri, zahteva vojaška uprava, da ne sme biti sorazmerno preveč oproščenih doma. — Cokle so vsak dan bolj zaželeni. V začetku so se ljudje držali precej rezervirano, toda sila kola lomi. Sedaj je povpraševanje vsak dan večje. Na stotine parov se proda in razpošlje dan za dnevom. — Zanimivost so čevlji, sestavljeni in sešiti iz mnogih malih kosčkov. Podplati s petami obstoje iz sedem delov, zgornji del navadno iz 32tih malih odrezkov. Ker je delo dobro in solidno, so tudi ti vojni čevlji precej trpežni. — Aproxizacija begunske kolonije povzroča mnogo skrbi in sitnosti. »Čevljarska zadruga«, ki vso zadevo vodi, ima s tem mnogo dela in mora zaglati tudi visoke svote. Vendar moramo priznati, da smo bili dosedaj še zadostno preskrbljeni z vsem. Kako bomo pretolkli zimo, še ne vemo, vendar smo precej samozavestni. Samo za moko in krompir se bojimo.

dosluženi alpini. Lesna trgovina v alpskih deželah je bila v rokah Italijanov. Tako so se Italijani pripravljali na zavratno vojno v deželi sami. Take razmere se ne smejo nikdar več vrniti. Ni pa dovolj, da se iztrga Italijanom lesna trgovina; marveč tudi posestva Italijanov iz kraljestva treba potom prisilne prodaje (ministr. odredba z dne 29. junija 1916) pridobiti in onemogočiti, da bi se še kdaj kak inozemski Italijan naselil na naši zemlji ob meji. Za nakup italijanskih posestev ne bo manjkalo zanesljivih zasebnikov, kot kupeca pa naj bi zlasti nastopili dežela in država in preskrbela tako na najlepši in najkoristnejši način za naselitev vojni invalidov. Iti pa bo treba še dalje ter ustanoviti proti Italiji vojaško granico, ki naj obsega vse obmejno in obmorsko ozemlje. Tu naj se uvede gospodarska in vojaška zapora. Inozemskim Italijanom naj se zabrani, da bi se mogli v tem mejnem obrambnem pasu naseliti, izvrševati kako obrt ali pridobiti nepremičnine. »Pa tudi z nezanesljivimi tuzemci — tu mislimo na irredentiste, na neodrešence vseh narodov — se ne sme drugače postopati kakor s sovražnimi inozemci.« Tako »Kärntner Tagblatt«.

Kam merijo njegove zadnje besede in s tem tudi vse prejšnje, ni težko uganiti. Slovenski narod pa je vedno kadar je bil habsburški prestol v nevarnosti in tudi v sedanjih vojni dokazal, da je skupno s hrvaškim narodom najtrdnjeji jez proti vsem državi nevarnim stremljenjem na jugu. Hrvaški in slovenski narod sta najtrdnjeji val proti vsem, ki ne čutijo in mislijo avstrijsko. Kdo je imel že v miru hujske boje proti Italijanom in njihovim težnjam kot slovenski narod? Italijani so imeli italijanskih šol, kolikor so jih hoteli. Slovenci in Hrvati so morali proti takemu delu sami zbirati vinarje, da so preprečili, da laška propaganda na jugu države ni vsega poplavlila. Zato pa: dajte Slovincem in Hrvatom dovolj šol, dajte jim izobrazbe in narodnih pravic, ki jim jih jamči enakopravnost, pa bo tu najtrdnjejša prava granica vedno zvestega ljudstva, ki s prepričanjem služi Avstriji. Od tega bo Avstrija imela resnično korist, od umetnih granic pa take trdne, nezlomljive, nepodkupljive obrambe imeti ne more!

Narodopisno poglavje iz bojnega območja na Krasu.

Pod tem naslovom je priobčila dunajska »Reichspost« pred nekoliko dnevi članek, ki smo ga že omenjali in v katerem je konstatirala, da je od Bovca pa do morja vse ozemlje grofijske Goriske izključno slovensko jezikovno območje. Pisec navaja na podlagi podatkov ljudskega štetja razne slovenske kraje, ki po skovanih italijanskih imenih pri nepoučenih ljudeh vzbujajo domnevo, da v teh krajih živi italijansko prebivalstvo. Potem piše: »Ljudi kraji na Krasu, ki leže neposredno za sedanjo bojno fronto, nimajo niti enega Italijana, tako, da se Italijani sedaj na vsej primorski fronti od Bovca do morja bore na slovenskem jezikovnem območju, da nimajo torej prav nikake pravice, smatrati se kot osvoboditelje »neodrešenega ozemlja«. To vedo tudi oni prav dobro in zato gledajo, kako bi tem krajem obesili italijanski pišec, v kolikor ga že ne nahajajo v avstrijskih krajevnih imenikih. Tako so si izmislili za Novo vas dobeseden prevod Villanova, za Hudillog Boscomalo, Hubel pa imenujejo s starorimskim Frigido. Bilo bi v avstrijskem interesu — zaključuje »Reichspost« — ako bi se temu italijanskemu pačenju napravilo konec, kajti z nadaljnjo rabo italijanskih spakedrank dovajamo le novega netiva blaznemu italijanskemu imperializmu! — Vsakomur in tako tudi »Reichsposti«, moramo biti seveda le hvaležni za vse, kar more prispevati k pravemu izpoznavanju resnice o narodnostnem značaju te naše zemlje, ker nam je vsaka taka konstatacija resnice obenem dokument, ki potrja, da je ta zemlja naša last, in ki potrja našemu rodu pravico, da živi na tej zemlji svoje lastno slovensko in od nikogar oporekano svobodno narodno življenje. Hvaležni moramo biti tudi vsakomur, ki beleži za nas grenko dejstvo, da se je tudi z naših oficijelnih in neoficijelnih strani mnogokaj prakticiralo, kar je falzificiralo pred svetom resnični narodni značaj teh krajev. Pri tem pa naj bi bila šla »Reichspost« še korak dalje in naj bi bila konstatirala še drugo resnico, ki obvezuje vso državo, in sosebno tudi naše nemške mejaše v največjo hvaležnost. Naš rod ne daja samo bojišča v vojni proti

Italiji, marveč tečejo tudi potoki slovenske krvi v obrambo tega ozemlja. To dejstvo obvezuje državo in druge sosednje, po vojni tudi ogrožene pokrajine neslovenske narodnosti v hvaležnost, ki naj jo kažejo s tem, da spoštujejo, cenijo in uvažujejo ta vrli rod ter respektirajo njegov in njegovega ozemlja slovenski značaj, da mu ne odreka narodnih pravic, veljavnosti njegovega jezika na vseh področjih in pogojev za narodni obstanek, napredek in razvoj! »Reichspost« naj nam ne zameri naše odkritosrčnosti, ko odkrito in po vsej pravici pravimo, da vse vedenje njih, ki jim je ona glasilo, ni kazalo v minulosti in ne kaže sosebno v zadnjih časih, da bi hoteli na tak, edino veljaven način izkazovati hvaležnost, v katero jih obvezujejo dejanja našega naroda. Če bo odsele drugače, če bodo v svoji praktični politiki, z besedo in dejanjem, izvajali posledice iz resnice, ki jo beleži »Reichspost«, in iz naših pripomb — potem šele bomo uverjeni, da so postali drugačni.

Papež in mirovni klic četverozveze.

Razgovor z dunajskim nuncijem.

Papežev nuncij grof Valfre di Bonzo, ki je bil zadnjo soboto zopet sprejet v avdijenci, se je izjavil v terek v razgovoru z dopisnikom »Reichspost« o stališču papeža Benedikta XIV. in apostolske stolice o mirovnem klicu osrednjih držav.

Z odkritosrčnim zadovoljstvom zre nadškof Valfre na vse to, kar se je doseglo v razgovorih zadnjega tedna. To bo veliko veselje za papeža, ki je vedno naročal svojim diplomatičnim zastopnikom, naj vzbudijo med vojujočimi se državami akcijo miru, ko bo videl, da so imela njegova prizadevanja uspeh. Osrednje države so se izrekle pripravljene, razgovarjati se s svojimi nasprotniki o mirovnih pogojih pri skupni zeleni mizi.

Najlepši iprizor nudi svetu mladi vladar Avstrije, ki je s svojim mirovnim razglasom pokazal, da je zvest svoji dani besedi. V svojem prvem manifestu ob nastopu vlade je naznanil cesar Karel svojim narodom pošteno voljo po miru. V tem smislu je našel manifest cesarja Karla tudi onstran sovražnih mej mnog simpatičen odmev. Tako je organ savojskih katolikov »Momento« v Turinu poln odkritega priznanja za plemenite besede, s katerimi se je obrnil monarh Avstrije pri svojem nastopu vlade do svojih narodov. Danes je podal cesar Karel odkritosrčen dokaz svojih mirovnih namenov, ko je dal svoji vladni povelje, naj prične mirovna pogajanja.

To je bila misel, ki je vodila vsa prizadevanja Benedikta XV., doseči, da vendar stopijo vojujoče se države v medsebojen razgovor o njihovih predlogih, ki puščajo nasprotnikom eksistenčne in življenske pogoje nedotaknjene.

Od prvega dneva svojega bivanja na Dunaju je skušal nuncij v razgovorih z ministri in poslaniki delovati v smislu papeževih vodilnih idej. Zato navdaja tudi njega mirovni klic četverozveze s trdno zavestjo, da so želi resni predzgovori uspeh. »S tem, da je c. in kr. vlada izročila apostolski stolici svojo noto« — je izjavil dunajski papežev zastopnik, »želi zopet sodelovanja papeževga pri delu za mir.« Sveti oče bo sprejel to vest z odkritosrčnim veseljem. Papež je zastopnik onega kneza miru, katerega mirovna vest je zadonela človeštvu pred dvatisoč leti iz angelskih ust na poljanah Betlehema. Naj bi njegov blagoslov dosegel, da bi to sporočilo miru, ki je položeno danes, na božični predvečer, na mizo evropskih kabinetov, ne bilo predmet samo brezplodnih, ampak uspešnih pogajanj. To je božična želja papeževa za vso evropsko ljudsko družino.

Zahteve Hrvatov in avguralna diploma.

Budimpešta, 12. dec. Hrvatska člana kraljevskega odbora Teodor grof Pejachevič in dr. Vinko Krišković sta konferirala včeraj z ministrskim predsednikom grofom Tisza, pravosodnim ministrom dr. Baloghom, hrvatskim ministrom pl. Hideghetjem in odborovim poročevalcem poslancem Josipom pl. Illes. Pri tej priliki so se nadaljevali pričetni dogovori o diplomu, ki se izroči kralju o priliki kronanja. »Az Est« poroča, da hrvatski poslanci delajo na to, da se v drugem paragrafu, odstavek II., zak. čl. 30. iz l. 1868., nahajajoče pravice Hrvatske in Slavonije zajamčeno respektirajo in da se objavi in avguralni diplomu razen mažarskega teksta tudi tekst v hrvatskem jeziku, nadalje da se mora zajamčiti integriteta in ustavnost kraljevine Hrvatske, Slavonije in Dalmacije. Ta želja je povzročila tudi v krogih narodne delovne stranke neki strah, da bi se posebni položaj »postranskih« dežel spremenil tako, kakor da obstoji med kraljevino Ogrsko in njenimi »postranskimi deželami« dualizmu podoben odnošaj, kakor n. pr. med Ogrsko

in Avstrijo. Vlada večina se ne brani upoštevati pravice Hrvatske, a zahteva, da povdarijo tudi Hrvati s svoje strani enotnost. V ta namen se vrše dogovori.

Vojaška beseda za V. vojno posojilo.

Vojak, ki je že od začetka vojne na fronti, nam piše:

Ker nam »Slovenec« vedno prinaša pozdrave nepoznatih tovarišev, se oglašamo tudi fantje našega gorskega topniškega polka št. . . . in pošiljamo srčne pozdrave vsem tovarišem na bojiščih, pa tudi rojakom v zaledju.

Naznanjamo vam, da smo neprestano na straži, da krotimo Italijana. Če se le gane, smo bliskovito pri svojih topovih in začne se grmenje in ropotanje, da se zemlja stresa. Vmes se tehtno in grodko oglašajo naš možnar »Pepi«, da Italijane gotovo glava boli. No, in vam v zaledju se najbrže tudi tresejo jetra, kadar slišite zamolklo gromenje topov. Pa le nič se ne bojte, Lah ne pride naprej. Ali podpirati nas morate, da nam ne oslabi roka, v kateri držimo zmagovito orožje. Dajte nam vsega, kar potrebujemo, iz dobre volje, ne godrnjaje. Misli žena, ki ima moža v vojski, da daš svojemu možu, kar daš za vojaštvo. In ti, oče, ki imaš dva, tri, štiri sinove v vojski, če ti pride ukaz, da daš žival iz hleva ali to ali ono, — ne kolni in ne pridušaj se, naj se ti smilijo sinovi na bojišču. In s sinovi vsi drugi vojaki, ki odbijajo sovražnika, da ne more v deželo in ti pokončati doma in imetja. Kadar se država obrne do vas za vojno posojilo, tedaj ne skoparite in ji dajte, da nam bo mogla dati, kar potrebujemo. Če pa vaša volja v zaledju ni taka, nas pa pridite nadomestiti, če imate kaj trdna jetra. Tukaj na fronti bodele jedli juho in meso, po vrhu pa še sladko vince pili. Mi bomo pa v zaledju z repa in zeljem zadovoljni, vse druge dobre reči bomo pa vam na fronto pošiljali, ker iz lastne skušnje vemo, da vojak na bojišču zasluži dobro menažo. Torej le odločite se za eno ali za drugo. Dotlej pa zdravi! F. P.

Slovenska služba božja v Gradcu.

(Izvirno poročilo »Slovenec« iz Gradca.)

Dvoje izvanrednih cerkvenih svečanosti so priredili v Gradcu pri č. usmiljenih bratih slovenski begunci ter drugi Slovenci dne 3. in 8. decembra t. l. Dne 3. decembra — prvo adventno nedeljo — so se v globoki žalosti topila srca pobožnih Slovencev, ko smo opravljali popoldansko službo božjo za pokojnega presvetlega cesarja Franciška Jožefa I. Po kratkem in jednatem govoru so slovenski verniki, ki so napolnjevali obširno cerkev usmiljenih bratov, goreče molili žalostni del sv. rožnega venca za večni mir in pokoj predobrega svojega cesarja. Nato so sledile litanije presv. Srca Jezusovega s posvetilno molitvijo in blagoslov s Najsvetejšim. Molitev za skorajšnji mir so verniki vidno iskreno molili. — Drugo slovesno popoldansko pobožnost pa smo imeli na praznik Brezmadežnega spočetja Marije Device tudi v isti cerkvi. Znani propovednik prečast. g. dr. Nastran iz družbe sv. Vincencija Pavla je imel lep, prazniku primeren govor. Z številno asistenco je stopil nato duhovnik pred oltar; verniki so navdušeno popevali lavretanske litanije. Duška svojim udanostnim čustvom pa je dalo zbrano slovensko ljudstvo do svojega novega cesarja, Njega Veličanstva Karola I., z glasnim ter navdušenim petjem zahvalne pesmi in cesarske himne. Goreče smo molili, da nam Vsemogočni mnogo, mnogo let ohrani zdravega in čilega novega vladarja, da ga milost božja vselej in povsod podpira pri njegovih težavnih vladarskih opravilih, da roka božja čuva na Njim in celo prevzvišeno cesarsko rodbino, ter podeli trdni avstrijski državi kmalu blagosen trajni mir. Cerkev je bila natlačeno polna. Obojekrat se je udeležilo pobožnosti izredno mnogo naših vojakov, ki bivajo v Gradcu. Gotovo jih je gnal, kakor tudi druge Slovence, čut hvaležnosti za obile milostne dobrote, ki smo jih prejeli iz očetovske roke blagopokojnega Nj. Veličanstva cesarja Franciška Jožefa I., kakor tudi za premilostno odlikovanje c. in kr. 17. pešpolka od Njegovega Veličanstva cesarja Karola I. Bog ohrani, Bog obvari mogočni Avstriji novega cesarja Karla I. to je bil nas vseh srčni vzdih in goreča molitev. — Po slovesnih večernicah so pa poklekile pred Marijin oltar begunke-članice Marijine družbe ter z duhovnikom glasno ponovile svojo obljubo. — Kakor se sliši, hočejo begunci in tukajšnji Slovenci, kot udani podaniki svojega cesarja, darovati skupno sv. obhajilo za vsestranski blagoslov in božjo pomoč novemu cesarju Karlu I. ter vsej Njegovi prevzvišeni rodbini. — Prihodnja popoldanska slovenska služba božja bo starega leta dan, 31. decembra t. l., to je nedelja pred novim letom. — Da se morejo te slovesnosti tako veličastno vršiti, gre odkrita hvala preč. g. o. priporju Bernardinu Fröis, ki

dovolj, da se slehernokrat vsa cerkev veličastno razsvetli, ter č. br. sakristanu Viljemu, ki vsakokrat, v kolikor praznik dovoljuje, glavni oltar — Oznanjenje Marijino — prav nežno okinja, kakor tudi drugim č. gg. bratom, ki vselej pri teh slovesnostih sodelujejo v večjo čast božjo in v vne-mo slovenskega ljudstva. — Obiskovalci slovenskih pobožnosti, privabite še druge, kateri še o tej prelepi pobožnosti nič ne vedo. Torej še na obilnejše svidenje prihodnjici!

Sovražni odpor ob Jalomiti zrušen. Avstrijske in nemške čete se bližajo Buzeu. — Odbili napadi Rusov.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 13. decembra 1916. Uradno:

Bojna skupina maršala pl. Mackensena.

Ob Jalomiti smo zrušili sovražni odpor. Sovražnika, ki se umika, preganjamo. Avstrijske in nemške čete se bližajo Buzeu. Rumuni so nam zopet prepustili 4000 ujetnikov.

Vojna skupina generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa.

Ruski napadi zahodno in severozahodno Očne se nadaljujejo. Izjalovili so se tudi včeraj popolnoma. Pri armadi generalnega polkovnika pl. Kövessa je bilo primeroma mirno, ko so se zrušili z velikimi izgubami navalj Rusov.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Izvemši uspešnih poizvedb ob Bistrici-Solotvinski nič važnega. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 13. decembra. (K. u.) Uradno:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega. Nič važnega.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa.

V gozdih Karpatih več lastnih uspešnih patrolnih bojov. Na erdeljski vzhodni bojni črti so nemške in avstrijske čete tudi včeraj odbile napade Rusov v Gyer-gyó gorah in na obeh straneh doline Trotusul, ko so pritiskale za bežečim sovražnikom. Poizvedovalni oddelki so dosegli, da je sovražnik imel velike izgube in so privedli ujetnike nazaj.

Vojna skupina maršala pl. Mackensena.

Sovražnik, ki ga ojačuje ruska konjenica, se je še enkrat ustavil ob močno narasli Jalomiti, a zdaj se zopet umika proti severovzhodu. Donavska in IX. armada mu na celi bojni črti sledita. Ob cesti v Buzeu smo pridobili znatno na prostoru. Tam in v gorah smo zopet ujeli nad 4000 mož.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Berlin, 13. decembra. (K. u.) Wolff poroča:

Deveta armada se bliža mestu Buzeu.

Naš cesar o plenu v Rumuniji.

»Neues Wiener Tagblatt« poroča: Na kolodvoru v Budimpešti je rekel cesar Karol županu dr. Štefanu Barczyju med drugim: Upam, da bo vprašanje petroleja kmalu ugodno rešeno. Saj so postali rumunski petrolejski vrelci naši. Upati je zato, da bo konec sedanjih neugodnih razmer. V Rumuniji smo zaplenili velikanske množine žita, za prevoz bo treba več časa. Na vojnem ozemlju radi deževja pota za nič; transport bo moral premagati velikanske ovire. Cesar se je vozil v Budimpešto in nazaj v salonskem vozu rajnega prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda. V tistem vozu, v katerem se je navadno vozil cesar Franc Jožef, se namerava voziti še potem, ko bo kronan ogrskim kraljem.

Izpraznitev Dobrudže.

Basel, 13. decembra. »Matin« piše: Neposredna posledica novega prehoda sovražnika čez Donavo pri Črnivodi bo za Rusijo, da izprazni celo Dobrudžo, da se izogne obkolitvi.

Težavno umikanje Rumunov.

Lyonski listi poročajo iz Jassyja: Rumunska vlada je nujno pozvala prebivalstvo v zasedenih pokrajinah, naj ne zapuščajo svojih domov, da ne bo zaviralo umikanja armad.

Kdo je zakrivil poraz Rumunije.

Genf, 12. dec. V tajni seji francoske zbornice so Brianda radi Rumunije besno napadali. Zagovarjal se je: Res se je na mo- je posredovanje udeležila Rumunija voj-ske; a za to, kar se je zgodilo, je odgovor-na Rusija, ki ni poslala pomočne armade, kakor je obetala.

Nemški oklopni avtomobili na Rumunskem.

Wolffov urad poroča: V Valahiji so se nemški oklopni avtomobili posebno odlikovali. Ko je bil osvojen Surduški prelaz, je prodrli eden oklopnih avtomobilov do Vadenov in postrelil patrole. Vzhodno in severno od Vadenov so Rumuni gradili močne postojanke. Oklopni avtomobil je presenetil v vasi bataljon infanterije ter jo v nekaj minutah s tremi strojnimi puškami na razdaljo 100 m uničil. 300 mož je obležalo mrtvih, 150 ranjenih, ostali so zbežali. Avtomobil je vozil potem skozi vas dalje in od strani obstreljeval ruske postojanke, ki so jih ravno gradili. Sovražnik je pobegnil.

Drug avtomobil je izvršil drzno poizvedovalno vožnjo severno Rosorijev de Vede. V severno ležeči vasi Beuca so dognali premikanja rumunskih čet. Na poizvedovanje odposlani oklopni voz je došel 15 km pred najsprejedašimi kavalerijskimi stražami v Beuco. Prebivalstvo je privrelo skupaj, okrasilo avtomobil z zelenjem in cvetjem in pogostilo moštvo — mislili so namreč, da imajo pred seboj ruski avtomobil. Sredi navdušenega sprejema so se pripeljale na postajo tri lokomotive, na katere je začel avtomobil takoj ljuto streljati. Prebivalstvo se je v grozi razpršilo. Lokomotive so skušale s poškodovanimi kotli uiti, toda avtomobil jih je pri Balahci prehitel, razstrelil tir in jim tako onemogočil nadaljno vožnjo.

Tretji avtomobil je 18 km pred nemškimi četami došel na železniško črto Orsova-Filasu ter pri Strehajji uničil vse signalne naprave, kakor mu je bilo naročeno; razen tega je uplenil en sovražni avtomobil.

Lahe skrbí usoda rumunskih armad.

Lugano, 12. dec. Pariški dopisnik lista »Corriere della Sera« se zelo boji, da bi ne bilo velikemu delu rumunske vojske po močnem sunku zaveznikov preprečeno umikanje in da je v nevarnosti, da ga uničijo. Ogroženi sta tudi mestj Braila in Galac s svojimi velikimi skladišči, če ne bodo Rusi v dvanajsti uri pomagali.

Pariz v skrbeh za Rumune.

»Corriere della Sera« poroča: Skrbí za usodo Rumunije po padcu Bukarešte postajajo v Parizu vedno večje. Nemcem se je posrečilo, da so prodrli severovzhodno Bukarešta in Ploestija ob gorskih izhodih. Odrežejo zato lahko rumunska kr-dela v gorah, a zabranijo tudi lahko umikanje rumunske glavne sile proti severu, kjer bi se lahko združili z Rusi in zavzeli dobro obrambno postojanko za reko Buzeu in bi se pozneje lahko od tam umaknili za Seret. Zda se pa morajo umikati v smeri Bukarešte-Crnava, kjer je le malo cest in jim ne grozi le nevarnost, da bodo popolnoma odrezani, marveč da jih s strani ob Donavi nadlegujejo tudi Bolgari. Edini izhod je, da prestopijo v Dobrudžo, a skoro nemogoče bi bilo, da bi se pozneje umaknili čez delto Donave. S skrbjo pričakujejo bodočih poročil.

Spor med rumunskimi poslanci.

»Odeski List« poroča, da so vsi rumunski poslanci v Jasiju, a da so razbiti v dve skupini. Rusofilska struja je za nadaljevanje vojske do konca na strani Rusije. Druga struja pa zahteva, naj se takoj sklene mir, če ji sovražnik jamči, da ji bo vrnil zasedeno zemljo. Zadovoljili bi se tudi z odstopom malih delov Dobrudže. Dokler bo vojska, naj ostane sovražnik v zasedeni zemlji in naj se odškoduje z žitom in oljem. Bratianu se je skoraj popolnoma odtegnil; posle vodi v prvi vrsti v Jasiju finančni minister Costinescu. — Kraljica Marija se toplo zavzema za Rusijo.

Rumunska kraljica v Petrogradu.

Mednarodna brzojavna agentura javlja iz Kodanja, da je prišla rumunska kraljica Marija s svojimi otroci v Petrograd.

Trepov in car.

»Ruskoe Slovo« piše: Stališča novega ministrskega predsednika Trepova se ne more zavidati. Car želji Trepova, da bi od-pustil nekaj ministrov, ni ugodil in je ob enem opozoril Trepova, da želi, da ostane pri Stürmerjevi politiki. Najbolj je Trepov želel, da bi odstranil notranjega ministra Protopopova, ki je naklonjen miru.

Ruski policijski mojster za — Varšavo?

Krakovski listi posnemajo po ruskih listih, da je odstopil bivši vrhovni varšavski policijski mojster general Meier ter da je na njegovo mesto imenovan general Diedlow. S tem imenovanjem je hotela ruska vlada pač pokazati javnosti, da meni Rusija Varšavo dobiti nazaj.

Novi napadi Srbov.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 13. decembra. (Kor. u.) Uradno: Po porazih zadnjih dni je bilo ob Črni, Strumi in na morski obali mirno.

Berlin, 13. decembra. (K. u.) Wolff poroča:

Vzhodno Črne so se pričeli novi srbski napadi.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Francosko balkansko poročilo.

11. decembra. Slabo vreme je 10. decembra zaviralo napade zveznih čet v odseku severno Bitolja. Nemci in Bolgari so se ljuto branili. Boj je bil posebno živahen severno višine 1505 (ali 1050), kjer je neka po Rusih napadena višina večkrat menjavala lastnika. V smeri proti vasi Vlaklar so Francozi približno 800 metrov napredovali. Dež in megla sta na ostalem pozorišču onemogočila operacije.

Boji v Macedoniji.

Sofija, 13. dec. Angleži ob Strumi vedno ljutejše napadajo in skušajo prodreti proti vzhodu, da bi dosegli križišče železniške proge Dedeagač—Odrin. Njih napadi so zaman. Tudi pri Bitolju niso mogli doseči nobenega uspeha, niti mesto Bitolj ni več varno v rokah sovražnika.

Za sporazum med Grško in entento.

Bern, 13. dec. »Secolo« poroča iz Aten: »Nea Himer« piše: Italijanski poslanik Bosdari in ministrski predsednik Lambros skušata prepričati spor. Bosdari je Lambrosu pojasnil stališče entente, ki se boji, da ne bi grška armada za hrbtom napadla Sarraila. Grška je pripravljena dati resnično poročstvo, s tem, da zbere svoje čete v krajih, ki nudijo popolne varnosti. Kralj Konstantin je zahteval varnostnih odredb proti nevarnosti, ki grozi od strani revolucionarjev. Če se bodo na tej podlagi zedinili, potem bodo sklenili končnoveljavni dogovor.

Nova nota entente.

Amsterdam, 13. dec. Iz Londona poročajo z dne 11. t. m.: »Noto štirisporazuma Grški so nekoliko izpremenili in jo bodo najbrže šele danes ali jutri izročili grški vladi. Mogoče ji bo sledila še druga nota, v kateri bodo zahteve posamezno razložene. Skoro gotovo spadajo k zahtevam štirisporazuma: popolna demobilizacija grške armade, zopetno nadzorstvo entente nad pošto, brzojavom in železnico. Nadalje bodo zahtevali, da se izpuste na prosto zaprti Venizelisti. V uradnih krogih se ni čulo ničesar, kar bi moglo potrditi poročilo, da se je kralj Konstantin zatekel h grožnjam.

Priprave Grške.

London, 13. decembra. (Kor. urad.) »Daily Telegraph« poroča iz Pireja z dne 9. t. m.: Da šteti s premožem, je vlada omejila železniški promet. Vse žito, ki je bilo nakopičeno v Pireju, so v naglici spravili v Atene. Nad 6000 Venizelistov se je zateklo v Pirej. Pogajanja v Atenah se nadaljujejo.

Revolucionarji v Kaneji.

Ženeva, 12. dec. »Agence Havas« poroča: Na nekem shodu v Kaneji so zborovalci soglasno sprejeli predlog, da se kralj Konstantin odstavi. Prokleli so ga kot izdajalca domovine, ki je prišel za grško orožje proti sinovom in osvoboditeljem dežele, ki so jamčili za njeno neodvisnost. Navzoči vojaki so potrgali krone s svojih oblek in peli narodne pesmi.

Topovski boji pri Sommi.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 13. decembra. (K. u.) Uradno: Izvemši od časa do časa živahnega topovskega boja pri Sommi in Mozi in nočnih patrolnih spopadov pri vseh armadah nobenih večjih bojov.

Berlin, 13. decembra. (K. u.) Wolff poroča:

Ob Sommi in na vzhodnem bregu Moze je od časa do časa zopet oživel ogenj.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Francosko uradno poročilo.

11. decembra ob 3. uri popoldne. Topovski ogenj z odmori južno Somme. Sicer povsod mirna noč.

Letalstvo. Francoski letalci so dne 10. decembra pri Verdunu sestrelili dve nemški letali. Eno je padlo v planu pri Brabant-sur-Meuse, drugo se je razbilo blizu Hermeville. Francoski letalci so se 10. t. m. v Champagni zapletli v več bojov. Seržent Sauvage je sestrelil svoje sedmo letalo, ki je padlo goreče južno Onthois. Drugo sovražno letalo je bilo sestreljeno na severnem robu gozda Aubry. Ponoči so vrgla francoska obstreljevalna letala veliko granat na sovražne zaloge streliva severno Verduna. Doznali so več požarov in močnih eksplozij. Bombe so tudi metali na sovražni tabor Ronage-sous-les-Côtes.

11. decembra ob 11. uri ponoči. Po-dnevni besni topovski boji pri Ville-au-Bois (severnozahodno Reimsa) in v odseku Douaumont. Naš presenetljiv napad na sovražne jarke v gozdu Le Pretre (zahodno Pont-a-Moussona) do-bri uspehi. Z ostalega pozorišča se nič ne poroča.

Belgijsko poročilo.

11. decembra. Severno Dixmuidena in pri Staenstraete obstreljevanje na obeh straneh. Sicer z belgijskega po-zorišča nič posebnega.

Angleško poročilo.

11. decembra zvečer. V minuli noči smo uspešno napadali vzhodno Neu-ville-Saint-Vaast in jugovzhodno Ar-mentières. Uničili smo ob tej priliki tri postojanke strojnih pušk in smo ujeli več mož. Sovražni sunek vzhodno La Boutillerie se je izjalovil.

Izgube Angležev.

8. in 9. decembra so izgubili An-gleži 164 častnikov in 3420 mož. Ka-nadčani so izgubili dozdaj 65.660 mož; mrtvih je med njimi 15.735 mož. Do-zdaj je 377.205 Kanadčanov vojakov.

12.694 visokih angleških plemičev padlo. Amsterdam. Angleški plemiški kole-dar poroča, da je padlo dozdaj 12.694 čla-nov angleškega visokega plemstva.

Pariške pralnice

so vsled pomanjkanja premoga zaprli.

Velikanski škandal v francoski zbornici.

Brizon vrgel nekemu poslancu kozarec v obraz.

V seji francoske zbornice je povzročil 11. t. m. poslanec Brizon velikanski škandal. Med razpravo predloge o začasnih kreditih je Brizon živahno protestiral proti podaljšanju peklenske vojske, katere edina posledica je milijone mrtvih in na sto-tine zapravljenih milijard. (Ugovor in ro-pot.) Neki poslanec zakliče Brizonu: Na-tančno veste, da je Francija zasedena in da prelivajo naši vojaki zato svojo kri, da rešijo zasedeno ozemlje. (Živahno pritje-vanje.) Brizon kriči: Proč z vojsko, ki la-hko še traja dvajset ali trideset let! (Nov ropot. Medklici: Onečasteate parlament.) Predsednik ukori Brizona. Neki poslanec razžali Brizona, ki mu vrže nato čašo v obraz. V strašnem hrumu predsednik pre-kine sejo za 15 minut. Ko jo zopet otvori, vpraša, če naj se Brizon izključi radi iz-gredov proti zbornici. Brizon še enkrat govori: Nisem zagrešil izgrede proti zbor-nici. A nekdo me je najhujše razžalil. Ko sem hladno razvijal svoje misli, me je xpra-sal, koliko da dobim za to. Žalilcu sem vrgel kozarec v obraz. Priznam, če bi imel revolver v žepu... Ropot je tak, da mora Brizon prenehati. — Zbornica je nato za-časno izključila Brizona.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 13. dec. Uradno se poroča:

Neizpremenjeno.

Italijanski politiki za uvedbo civilne službene dolžnosti.

»Kölnische Volkszeitung« javlja: Rim-ska skupina nacionalistov je sklenila: Ker bje naši domovini ura, da moramo nasto-piti z največjo odločnostjo, naj se: 1. uvede civilna službena dolžnost; 2. vlada naj se izroči le nekaterim osebam in naj se v tem zmislu v celi deželi agitira. Tretjo točko je cenzura črtala. »Avanti« pravi, da so za-htevali, naj oblečejo vojaško suknjo vsi tisti, ki so se dozdaj izmuzali od vojakov.

Pobitost v Italiji.

»Gazzetta Ticinese« graja sporazum, ki se izčrpava v ministrskih krizah in s parlamentarnimi spori in čenča o končni zmagi, ne da je videti le sence teh končnih zmag. »Stampa« pa objavlja članek, ki ga, kar je zelo značilno, cenzura ni črtala. V članku se izvaja: Vsled organizacije lažnji-vega časopisja italijanski narod danes niti ne sluti strašnih dogodkov, ki mu groze, in jim stoji nasproti kakor naiven otrok. Ker ga njegovo časopisje trajno vara, res misli, da je vse sijajno. Misli, da je Nemčija pri koncu svoje moči, da podmorska voj-ska ničesar ne pomenja in da se vedno bolj bliža končna zmag. Položaj v deželi ti pa postaja vedno neznosnejši. Cene premoga so kljub vsem dogovorom z Anglijo že po-skočile za tono na 360 frankov; tudi glede na preskrbo z žitom se ni še nič videlo. O tem, kako se vodi vojska, je najboljša, da glede na cenzuro molčimo. Medtem pa gre usoda svojo pot. Včeraj Rumunija, da nes- Grška; a nihče ne zakliče, naj italijanski narod privede iz kraljestva svojih iluzij na-zaj v trpko resnico.

O novi Bantfieldovi zračni zmagi

poroča »Pester Lloyd« naslednje: Popol-dne 3. decembra je ladijski poročnik Ban-field v boju z italijanskimi Capronijevimi kopnimi letali sestrelil eno le-teh. Štirje letalci, ki so bili deloma ranjeni, so bili

ujeti. Caproniji so velika letala s tremi motorji. Oboroženi so vsak z dvema strojnim puškama in že štiri glave broječa posadka nam daje slutiti, kako nevarni sovražniki so to. Iz tega se vidi, kakšno delo je izvršil Banfield. Pomen njegovega čina pa povzdigujejo še druge okoliščine. Napadel je Capronije s pomorskim letalom. Kopna letala pa na splošno nadkrijujejo povodna. Tudi se boj ni vršil nad morjem, marveč nad kraško planoto. Caproni je mogel zato za silo pristati, Banfield s svojim pomorskim letalom pa ne. Mnogoštevilne italijanske obrambne baterije na soški ronti so po vsej priliki tudi pripomogle, da so bile bojne razmere za Banfielda težje. Njegova nova zračna zmaga zasluži zato posebne pozornosti. To je bil nov mojstrski čin, ki se vredno pridružuje drugim junastvom tega odličnega, nad vse hrabrega in prevdarnega letalskega častnika.

Delovanje podmorskih čolnov.

Berlin, 13. decembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: V času od 28. novembra do 8. decembra so naši podmorski čolni pred francoskim kanalom in ob atlantskem obrežju potopili med drugim 17.000 ton angleškega premoga, ki je bil namenjen za Francosko in en angleški parnik s 6000 tonami vojnega materiala med potjo iz Newyorka v Francijo.

Berlin, 13. decembra. (Kor. ur.) Listi poročajo: Pred kratkem nazaj v domače pristanišče došli nemški podmorski čoln je bil 55 dni na morju, ne da bi pristal v kakem pristanišču ali sicer prejel kako podporo.

Izgube sovražnega brodogoja.

Berlin, 13. decembra. Naši sovražniki so od začetka vojske izgubili 192 vojnih ladij, vozil in podmorskih čolnov, skupno 744.000 ton. V tem številu niso vštete posebne ladje, pomožne križarke ter pomožne ladje in vozila trgovske mornarice.

Glasovi o miru.

Tisza o mirovni ponudbi.

Tisza je izjavil v ogrskem državnem zboru: Če bo dobila naša mirovna ponudba odmev, potem mir ne bo zašel na nepremagljive težave. Po mojem prepričanju so naši mirovni pogoji taki, da jih lahko sovražniki sprejmejo in pripravni, da se obnovi mir.

Mirovno stremiljenje v italijanski zbornici.

Basel, 12. dec. »Baseler Nachrichten« poročajo po »Popolo d'Italia«: Navedeni list oistro napada Giolattijeve pristaje, ker so na hodnikih ostentativno pozdravljali socialistične govornike. Toliko poslancev je pozdravljalo mirovni senj socialistov, da njih imen ni niti mogoče vseh naštetih.

Novozelandski ministrski predsednik o mirovni ponudbi.

London, 13. decembra. (Kor. ur.) Novozelandski ministrski predsednik je včeraj v Londonu v nekem govoru izjavil: Čujem, da se je podala danes popoldne v nemškem državnem zboru važna izjava o takojšnjih mirovni pogajanjih. Mogoče, da zavzemajo takšno stališče Nemci, a ne verujem, da bi bilo to tudi naše stališče. (Pri trjevanje.) Govorili bomo o miru — govorim to s stališča države —, kadar se nam bo zdelo, da je prišel čas za to. To je vse, kar imam o tem povedati, ker bi premirje, s katerim bi se seveda morale ustaviti sovražnosti, našlo zavezniške nasproti Nemčiji v slabšem položaju. Če bi se zdaj dovolilo premirje, bi pomenilo, da bi morali opustiti upanje, da kdaj prisilimo Nemčijo, da se uda in bi pomenilo izdajalstvo civilizacije in povratek v barbarstvo. Prevzemamo popolno odgovornost za to, da rešimo bodoče rodove pred povratkom grozot, ki jih Nemčija še zdaj z blasfemijo na svojih lažljivih ustnicah tajno namerava. Ta korak je predvsem znamenje, da se Nemčija zaveda svoje slabosti. Zavezniški morajo vsako misel posredovanja, pa naj pride v kakršnikoli obliki in s katerekoli strani, toliko časa absolutno odklanjati, kolikor časa bosta tvorila temelj predlogu triumf in moč in ne pravica. Ravnotako odločno se moramo braniti razpravljati o premirju, dokler dežel, ki jih je sovražnik poplavi, ne bodo vrnili in odškodovali.

Ali moramo Belgijo vojaško, politično in gospodarsko obdržati v rokah?

Pod tem naslovom priobčuje Georg Cothein, član državnega zbora, v »Berliner Tageblattu« članek, v katerem se izraža proti gornji zahtevi ter končuje:

Končno vendar tudi ne smemo prisoditi gospodarsko tako visoko razviti državi s skoraj 8 milijoni prebivalcev vlogo 260.000 duš broječega Luksemburga, da bi avtomatično posnela vso carino in neposredne davke, ki jih sklone Nemčija. Belgijcem bi morali torej dati volilno pravico za državni zbor in sedež v zveznem svetu. Misel, videti v državnem zboru 45 do 50 belgijskih poslancev, je pač obupno malo

vabljava in ravno tako malo vredna. Vabljalnosti in vrednosti nima cela namera, da bi Belgijo gospodarsko obdržali v rokah, pač pa najtežje pomisleke.

Skratini čas je, da se povzpemo iz splošnih gesel in pridemo na jasno, kaj pravzaprav hočemo, kaj nemški interesi glede Belgije nujno zahtevajo. Kdor to vprašanje resno premisli, bo prišel do sklepa, da tudi tu ni nepremagljivih interesnih nasprotij med Nemčijo in njenimi sovražniki. In kolikor bolj narašča to spoznanje, tem bolj se bližamo miru.

Za izmenjavo vojnih ujetnikov.

Stockholm, 13. decembra. Ker vedno bolj primanjkuje delavcev, priporoča Menčikov v listu »Novoe Vremje«, naj se izmenjajo vojni ujetniki z osrednjima vele-silama.

Dnevne novice.

+ **Kranjsko društvo za podpisovanje vojnega posojila** opozarja vse svoje poverjenike, nadalje prečastite župne urade, slavna občinska predstojništva in šolska vodstva, da poteče rok za subskripcijo V. vojnega posojila že v soboto dne 16. decembra 1916. Četudi je verjetno, da bo ta rok za nekaj dni podaljšan, vendar to danes še ni gotovo, vsled česar je vsekakor potrebno, da se do 16. t. m. upošlejo društvu priglasnice pristopivših članov, da se zanje lahko pravočasno subskribira V. vojno posojilo. Sprejemanje novih članov v društvo traja le do tlej kot podpisovanje vojnega posojila. Če se še niso osnovali v posameznih občinah lokalni odseki, sestoječi iz neprošenih poverjenikov, naj se to nemudoma stori, da se vsaj v zadnjem trenutku potom osebne agitacije doseže patiotični namen društva. Zajedno s subskripcijo deleža mora biti uplačan tudi prvi obrok. Če bo vsak poverjenik storil svojo dolžnost, potem je lep uspeh zagotovljen. Odbor.

+ **Občinska hranilnica v Krškem** je podpisala za V. vojno posojilo 100 tisoč kron pri podružnici c. kr. Splošne prometne banke v Ljubljani.

Za državno učiteljstvo. Učiteljstvo na srednjih in nižjih državnih učnih zavodih dobi tudi letos enako izboljšanje plač, kakor lani. Definitivni učitelji (ravnatelji, profesorji) na državnih srednjih šolah in enakovrednih zavodih dobe od 9. činovnega razreda navzgor k drugi, četrti in peti letletni dokladi po 100 K. ravnatelji vrhutega še funkcijsko doklado v znesku 200 K; vadniški in njim enaki učitelji dobe k navedenim letletnim dokladom po 80 K. Suplantom na srednjih in enakovrednih šolah se zviša za 1. 1915/16 redna letna plača na 2100 K, učiteljskim suplantom na vadniških na 1800 K in asistentom na 1600 K; razentega dobe supletni in asistenti z dve-, štiri- in šestletno službeno dobo 10.20 oziroma 30 odstotne doklade k gori navedeni plači. Lani dovoljena izboljšanja vpo-kojenem — bodisi v začasnem ali trajnem pokoju — ter vdovam in sirotam ostanejo začasno v veljavi, dokler se ne uvede službena pragmatika za učiteljstvo.

Na laškem bojišču je padel »Zarjan« pravnik Avgust Habermuth. Časten mu spomin!

Nemci na dunajskem vseučilišču v manjšini. »Reichspost« prinaša o razmerju slušateljev na dunajskem vseučilišču v zimskem tečaju 1915—16 sledeče številke: 632 juristom iz Galicije in Bukovine stoji nasproti samo 831 juristov iz ostalih avstrijskih dežel; pri filozofih je razmerje 412 : 670, pri medicincih celo 596 : 416. Ker je od slušateljev iz ostalih avstrijskih dežel najmanj ena tretjina nemškega rodu, nastane važno dejstvo, da so v vojnem času Nemci na dunajskem vseučilišču v manjšini.

Pogreb župnika Ivana Kodre v št. Vidu pri Vipavi se je v nedeljo, dne 3. decembra, kljub pozni uri in slabemu vremenu lepo izvršil. Pogreba se je udeležilo 11 duhovnikov, med njimi gg. p. gvardijan in župnik iz Sv. Križa, kjer je rajni župnik nazadnje služboval. V slovo je govoril g. svetnik Koller iz Podrage.

Vojne doklade za državne službenice so že dovoljene od 1. decembra dalje. Doklade niso enotne, marveč so posebej določene za samske, ožene, za tiste, ki imajo otroke, in za tiste, ki jih nimajo; najvišje doklade dobe družine, ki imajo več nego dva otroka. Delavci, slugi, poduradniki in nižji uradniki dobe bistveno višje doklade nego visoki uradniki.

Požar je uničil te dni hišo in gospodarska poslopja posestnika in župana v Dobljah pri Črnomlju Matije Gešla. Zgorela je tudi vsa krma in pridelki. Škoda znaša 8000 K, zavarovalnina 2100 K. Ogenj je najbrž povzročila neprevidno proč vržena tleča cigareta.

Iz italijanskega ujetništva so se vrnili dne 30. novembra sledeči invalidi: pešec Franc Smole, 87. pp.; pešec Anton Oberrainer, 7. pp.; patr. vodja Ivan Peserl, 20. lov. baon; lovec Franc Schreck,

7. lov. baon; pešec Martin Lelito, 47. pp.; pešec Pavel Krzner, 17. pp.; pešec Martin Kozmut, 17. pp.; pešec Josip Poznič, 87. pp.; pešca Josip Ratej in Lovrenc Kummer, oba pri 87. pp.; pešec Štefan Unuk, 47. pp.; pešec Jurij Zemlak, 10. črnovoj. baon. — Franc Luznar iz Javornika na Gorenjskem; Josip Karpe iz Most p. Ljubljani; Anton Brank iz Vodic na Gor.; N. Černe p. d. Kovač z Dobrave pri Bledu. Vsi so zdravi.

Samoumor. Šestnajst let stari posestnik sin Matija Kožele iz Volikih Brusnic, okraj Rudolfovo, kateri ni bil duševno popolnoma normalen, se je dne 5. t. m. na podu senika obesil. Našel ga je njegov brat višjega na vrvi. Bil je že mrtev. Vzrok samomora je bil najbrže strah pred kaznijo, katere mu je pretila zaradi čina proti navedenosti.

Bavhav vojnih dobaviteljev. »Kikeriki« je v svoji zadnji številki naslikal kot bavhava za vojne dobavitelje — angela miru.

Kronanje v Avstriji?

Zadnje čase se pojavljajo med avstrijskimi politiki in v časopisju stremjenja, naj bi se izvršilo poleg kronanja na Ogrskem tudi kronanje v Avstriji. To misel zastopa tudi nemško radikalni »Polit. Tagblatt«, ki poudarja, da je že rajni cesar Franc Jožef I. nameraval izvršiti kronanje za avstrijskega cesarja in cesarsko hišo in izdati tozadeven ceremonijel. Pri kronanju bi dobili tudi narodi Avstrije priložnost pokazati javno svojo patrijotično in dinastično zvestobo.

Tudi mi Slovenci želimo, da bi se udeležila ta misel o kronanju našega mladega monarha za avstrijskega cesarja! Ali naj je Avstrija vedno inferiorna pred Ogrsko! Kakor na Ogrskem, tako bi lahko imeli tudi pri nas slovesni akt cesarjevega kronanja in pa parlament.

Ljubljanske novice.

Ij Odlikovanje. Najvišje pohvalno priznanje je prejel c. in kr. nadporočnik-avditor pri sodišču 5. armade, gospod Viljem Laurenčak.

Ij Gremij trgovcev v Ljubljani pozivlje vse svoje člane, da se udeležijo podpisa V. vojnega posojila po svojih močeh. Načelstvo je prepričano, da je že večina članov storilo svojo dolžnost; obrača se še do onih, ki do sedaj niso podpisali posojila, s prošnjo, da to nemudoma stare. Ne glede na lastne koristi mora za vsakega k podpisu siliti čut dolžnosti. Če stori vsak vse, kar je v njegovi moči, je gotovo, da se bomo lahko ubranili številnih sovražnikov in tudi dosegli, da bo mir preje sklenjen. Podpišite torej, trgovci, V. vojno posojilo v kar mogoče visokih zneskih domovini in sebi v korist.

Za glavnega učitelja na tuksajšnjem c. kr. učilišču je provizorično imenovan suplent Ivan Vesenjak.

Ij Umrli je v Trstu v tržaški mestni bolnišnici po kratki in mučni bolezni g. Slavov Škerlj, ki je pred leti polkušoval v Ljubljani organizirati narodno-socialno delavstvo in je nekaj časa bil tudi uslužbenec mestne ljubljanske zastavljavnice. Pozneje se je vrnil v Trst. V zadnjem času se je lotil zopet krojaškega posla, a zaslužka menda ni bilo preveč in pokojniku se ni godilo ravno najboljšo. Pokoj njegovi duši, ki je sedaj našla mir!

Ij Oddaja krompirja na drobno. Prihodnje tri dni — četrtek, petek in soboto — bo mestna aprovizacija oddajala krompir iz skladišča pri Mühleisnu samo na drobno, in to vsak dan od 8. do 11. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Krompir se oddaja le na nakaznice. Več kot 10 kg na eno rodino se nikakor in nikomur ne bo dalo. Nadrobna prodaja ima namen kriti najnujnejšo potrebo po krompirju. Posebne razvrstitve ni nobene.

Ij Prodaja fižola za stranke v II., III. in IV. krušnem okraju se vrši v vojni prodajalni v Gosposki ulici. Na vrsto pridejo stranke, ki dobivajo kruh 1. v vojni prodajalni, Stari trg, 15. decembra; 2. v vojni prodajalni, Rimska cesta, 16. decembra; 3. v konzumu, Krakovski nasip, 17. decembra; 4. pri Bedenu, Tržaška cesta, 18. decembra; 5. pri Trčku na Bregu, 20. decembra dopoldne; 6. pri Zalarju, Stari trg, 20. decembra popoldne; 7. v vojni prodajalni, Zvezda, 21. decembra dopoldne; 8. v konzumu v Zvezdi, 21. decembra popoldne; 9. v vojni prodajalni na Bregu, 22. decembra. — Za stranke v V. krušnem okraju se prodaja fižol v vojni prodajalni v Prešernovi ulici. Na vrsto pridejo stranke, ki dobivajo kruh 1. pri Jakini, Dunajska cesta, 14. in 15. decembra; 2. pri Pircu, Sv. Petra cesta, 16. in 17. decembra; 3. v vojni prodajalni, Prešernova ulica, 18. in 20. decembra; 4. v vojni prodajalni, Marije Terezije cesta, 21. in 22. decembra. — Za stranke v VI. krušnem okraju se prodaja fižol v vojni prodajalni Marije Terezije cesta. Na vrsto pridejo

stranke, ki dobivajo kruh 1. pri Pauerju, Sv. Petra cesta, 14. in 15. decembra; 2. pri Bončarju, Sv. Petra cesta, 16. in 17. decembra; 3. pri Stravšovi v Škofji ulici, 18. in 20. decembra; 4. pri Balazičevi, Kolodvorska ulica, 21. in 22. decembra. — Za stranke v VII. krušnem okraju se prodaja fižol v konzumu v Spodnji šiški. Na vrsto pridejo stranke, ki dobivajo kruh 1. v konzumu, Spodnja šiška, 14. in 15. decembra; 2. pri Okornu, Spodnja šiška, 16. in 17. decembra; 3. pri Skubicu, Spodnja šiška, 18. in 20. decembra; 4. pri Kaučiču, Spodnja šiška, 21. in 22. decembra. — Za stranke v VIII. krušnem okraju se prodaja fižol v cerkvi sv. Jožefa na Elizabetni cesti. Na vrsto pridejo stranke, ki dobivajo kruh 1. v konzumu, Zaloška cesta, 14. decembra; 2. pri Stupici, Martinova cesta, 15. decembra; 3. pri Cizeju, Zalokarjeva ulica, 16. decembra; 4. pri Blažiču, Martinova cesta, 17. decembra; 5. pri Jezerški, Zaloška cesta, 18. decembra; 6. v konzumu, Bohoričeva ulica, 20. decembra. — Za stranke v IX. krušnem okraju se prodaja fižol v vojni prodajalni na Starem trgu št. 34. Na vrsto pridejo stranke, ki dobivajo kruh 1. pri Stariču, Sv. Florijana ulica, 14. in 15. decembra; 2. pri Vrtačnikovi, Karlovska cesta, 16. in 17. decembra. — Za stranke v X. krušnem okraju v konzumu na Glincah št. 207. Na vrsto pridejo stranke, ki dobivajo kruh 1. v konzumu, Glinca št. 207, 14. in 15. decembra; 2. v konzumu, Glinca št. 214, 16. in 17. decembra; 3. pri Drobtni na Glincah, 18. in 20. decembra; 4. pri Aubelju na Glincah, 21. in 22. decembra; 5. pri Žvagnu na Glincah, 23. decembra. — Stranke se vnovič opozarjajo, da je prinesiti seboj potrdila prodajalnih kruha, na katera dobivajo se daj kruh. Stranke lahko prinesejo s seboj tudi vrečice, sicer se iste zaračunajo.

Ij »Mestna preskrbovalnica za mleko« je imela včeraj sejo. Preskrbovalnica je izdala dosedaj 378 nakaznic za okoli 600 l. mleka. Med temi je bilo 196 starih naročnikov »Mlekarske zveze«, od teh so bili brisani oni, ki nimajo otrok. Od »Mlekarske zveze«, ki je obljubila 1000 l. mleka na dan, pa nakrat mesto dobi samo 300 litrov. Sedaj je v Ljubljani brez mleka 40 dojenčkov, otrok od 1—4 leta 330, bolnikov, ki drugaga kot mleko uživati ne morejo 115, nad 70 let starih ljudi 80, torej okoli 550 oseb, ki so se javile mestni preskrbovalnici za mleko. Lahko se pa računata, da je v Ljubljani najmanj 1000 takih oseb. Izdajanje nakaznic za mleko je občina ustavila ker ni mleka. Odsek se je izjavil, da je sedaj vse odvisno od vlade ter je sklenil naprositi vlado, naj občini da rekvizizijsko pravico za že obljubljene okraje, posebno pa takoj v občinah Skaručina, Škofja Loka, Vedice, Brezovica, Dobrova, Št. Jurij pri Kranju, Grosuplje. Dež. vlada naj to telegrafično izposluje. Kar ostane sedaj mleka kavarnam, naj se zapleni. Naprosi se dež. odbor, da pomaga z mlekom iz mlekarne v Medvodah. Dobi naj se mleko tudi od vojnih transportov krav, ki gredo skozi Ljubljano. V odseku se je čula pritožba, da nekateri v ljubljanski okolici pokupujejo mleko in surovo maslo in prodajajo v Trstu. Na vprašanje obč. svetovca Staudacherja ako je zastopnik »Mlekarske zveze« že predložil načrt oziroma pogodbo izjavi župan, da se to še ni zgodilo in prosi, da se to izvrši.

Primorske novice.

Nepoštena trgovska pomočnika. Te dni je policija aretirala dva trgovska pomočnika, ki sta svojem gospodarju, trgovcu z železnino, pokradla nad 600 K gotovine in mnogo blaga. Hišna preiskava je dognala njuno krivdo ter so oba fanti — eden z Dolenjskega, drugi iz Gorice — izročili deželnemu sodišču.

Prošnja. Dotičnik, kateri je v mesecu oktobru kupil v mestni zastavnici dva zavoj finega perila, se vljudno prosi, da naznani svoj naslov v upravištvu našega lista.

Spomenik cesarju Francu Jožefu bodo postavili v Trstu. Nabranih je v ta namen že mnogo darov. Spomenik bo stal na trgu cesarja Franca Jožefa I.

Petindvajsetletnico mašništva v tržaško-koprski škofiji dožive 22. decembra t. l. č. gg.: Matej Škerbec, dekan v Kerkovcih; Šime Trulič, župnik v Gerdem selu; Franc Pospisil, župnik v Nunah, nove maše pa 3. januarja 1917.

V Trstu je umrl 11. t. m. župnik Hugo Masten, šele 46 let star. Bil je ravno 10 let župnik pri S. Maria Magg. (pri Jezuitih). Za župeupravitelja je bil imenovan istotam g. Janez Janesevich, dosedanj kapelan pri sv. Antonu Nov. v Trstu.

Za otroške vrtarice. Uprava begunskega tabora v Wagni pri Lipnici na Štajerskem razpisuje službo otroške vrtarice za slovenske begunske otroke. Stanovanje in oskrba v taboru ter 75 K mesečne plače. Izprašane otroške vrtarice naj pošljejo svoje prošnje s priloženimi spričevali na c. kr. baročno upravo.

Kaj vse Bratranu očila sporazumu.

»Berliner Tageblatt« posnema po »Odeških Vedomostih«: Bratranu je izjavil:

Nismo računali, da bo vojska dolgo trajala, nismo računali na vojsko pozimi, v tem so nas tudi naši zavezniki utrjevali. Rusija nam je odločno zagotovila, da Nemčija in Avstrija niti več sposobni nista za ofenzivo. Reklo se nam je, da zanesemo lahko vojsko takoj v skoraj popolnoma nebranjeno deželo. Angliška in francoska vlada sta nam nujno svetovali, naj nastopimo koncem avgusta z vojsko. Zagotovili so nam izrecno, da vežejo odločno nadaljevanji boji ob Somme vse razpoložljive nemške sile. Nemčija zato ne bo mogla posebno pomagati Avstriji. Ta zagotovila in te obljube so nas varale. Mislili smo, da bomo trčili na utrjene sovražnike, zadeli smo pa na strašnega in močnega sovražnika. Ves svet je strašna sila osrednjih velenj presenetila in se je temu udičil. Nihče ni mislil, da sta ti državi še sposobni na take udarce. Rumunija je zdaj žrtev iluzij, katerim so se udali v deželah naših zaveznikov. Bratranu je zaključil: Glede na sedanji položaj se ne udam nobenemu napačnemu optimizmu. Lahkomišljeno bi bilo, če bi se zaključile možnosti, da se lahko položaj Rumunije še poslabša. Ko so lani jeseni grmeli topovi Nemcev in Avstrijcev na skupen napad proti Belgradu, niso v Parizu, v Londonu, v Petrogradu in v Rimu mislili na to, da bodo naši sedanji sovražniki zasedli čez devet tednov celo Srbijo in Črnogorje in večji del Albanije. Tudi takrat so preveč osrednje velesile podcenjevali. Nemškega vojnega stroja sposobnost, da iz zemlje izbije armade, nihče ne doseže. Dozdej se ni nikamor prišla prepozno; vedno je prišla še dovolj zgodaj, da je zaupljivega sovražnika razbila. Zalostno je, ker velesile Anglija, Francija, Rusija in Italija niso niti enkrat obvarovale nesreče svojih malih prijateljev in pristašev.

Kaj pa »Bremen«?

Predsednik nemške oceanske paroplovbe dr. A. Lohmann je izjavil v »Kölnische Zeitung« o trgovskem podmorskem čolnu »Bremen« sledeče:

Številna vprašanja, kaj je z usodo »Bremena« kažejo jasno, kako globoko se zanima nemško ljudstvo za naše podmorske trgovske ladje. Od sovražne strani se je glede »Bremena« veliko poročalo. Eden je vedel, da je bila »Bremen« torpedirana že v Ameriki, drugi da leži v Doveru. Vsa ta in enaka poročila so izmišljena in imajo samo namen izsiliti iz nas izjavo, kaj je z usodo te podmorske ladje. Vsak dober Nemec pa bo razumel vzroke, zakaj mi glede naših trgovskih podmorskih ladij molčimo. Poudarjam pa, da priobčuje nemška oceanska paroplovba samo poročila o odhodu in dohodu podmorskih trgovskih ladij.

K tej izjavi pristavlja »Köln. Ztg.«: Iz besed dr. Lohmanna se da sklepati, da »Bremen« ni prispela v Ameriko, če ne bi nemška oceanska paroplovba o tem sporočala. Ostanejo samo dve možnosti: Ali se je »Bremen« vrnila iz kateregakoli vzroka nazaj domov, ali pa se jo mora smatrati za izgubljeno. Ker so vladali na Atlantskem morju takrat veliki viharji, je čisto mogoče, da je »Bremen« s svojo hrabro posadko utonila. Nekateri so tudi mnenja, da »Bremen« sploh ni eksistirala, ampak so poročila o ladji »Bremen« krila vožnja »Deutschland«.

Podpisovanje V. vojnega posojila.

Pri Kranjski deželni banki v Ljubljani kot oficijelnem subskripcijskem mestu in članu konsorcija za izpeljavo državnih kreditnih operacij, je do 11. t. m. podpisalo 121 strank skupaj 4.578.800 kron V. vojnega posojila, in sicer 2.510.000 K državnizakladnih listov in 2.068.800 K amortizacijskega državnega posojila. Med drugimi so subskribirali: Kranjski deželni odbor 1.000.000 K; dr. Anton Bon. Jeglič, knezoškof ljubljanski, 302.000 kron; c. kr. kmetijska družba kranjska 25.400 K; neimenovan župni urad na Kranjskem 300.000 K; neimenovan duhovnik 2000 K; občine: D. M. v Polju 4000 K; Brezovica 10.000 K; Slavina 2000 K; Dobje 3000 K; Radovljica 50.000 K; Kotredž 1000 kron; Ježica 2000 K; Planina 10.000 K; Trebnje 9000 K; Št. Jurij pri Grosupljem 1000 K; Predasi 1000 K; Zagorje 1000 K; Mengeš 5000 K; Litija 10.000 K; Dole 3000 K; Domžale 10.000 K; Cerklje 5000 K; Ivan Janč, Col, 18.200 K; Jožeja škvarč 1000 K; občina Rateče 200 K; Janoz Kavalier 1200 kron; Jože Mertelj 1000 K; Jakob Erhart 1000 K; Marija Bizjak 4000 K; Jože Zupančič 2000 K; Anton Zupančič 5000 K; Janoz Vidmar 2000 K; Jože Trošt 1000 K; 9 občanov iz Horjula po g. J. Pristovu 12.100 K; Jožef Ahlin 1000 K; Franc in Marijana Babnik 5000 K; občina Senčur 1000 K; Ivan Okorn 1000 K; hranilnica in posojilnica v Kamniku 5000 K; Franc Zima 2000 K; Franciška Dimnik 2000 K; Franc Novak 1000 K; Anton Mikuš 1000 K; Marija Boh 1000 K; Jože Perne 1000 kron; Alojzij Lauch 1000 K; Ivan Ožbalt 1000 K; občina Breznica 1000 K; Franc Jenko 1200 K; Karel Karpe 500 K; Matija Čeven 200 K; Marija

Premierl 300 K; Jernej Habjančič 500 K; Jakob Aljaž 100 K; cerkev sv. Justa v Ustju 1000 K; občina Depaljavas 1000 K. — Subskripcijski rok se zaključuje z dnem 16. t. m. Dotlej sprejema nadaljnje prijave Kranjska deželna banka v Ljubljani, deželni dvorec.

Pri Ljubljanski kreditni banki so med drugimi podpisali V. vojnega posojila sledeči subskribenti: Hranilnica in posojilnica št. Jernej 44.700 K; mestna hranilnica v Idriji 35.000 K; g. J. Bonač sin, Ljubljana, 10.000 K; g. Fini Pollak, Tržič, 10.000 K; g. Franjo Zagar, Markovec, 10.000 K; g. Josip Globočnik, Železniki, 8000 K; g. Fr. Dolenc, Stara Loka, 6000 K; g. Josip Virant, Vel. Lašče, 5000 K; ga. Matilda Achazhich, Tržič, 5000 K; g. Ladislav Pečánka, nadravatelj Ljubljanske kreditne banke, 4300 K; ga. Marija Perko, Bevke pri Vrhniki, 1500 K; g. Alojzij Poljanec, c. kr. major, Ljubljana, 3000 K; g. Ludovik Kneifel, c. kr. polkovnik, Ljubljana, 2500 K; ga. Marija Malavasič, Vrhnika, 2000 K; g. Ivan Pangerc, Selo pri Bledu, 2000 K; g. Anton Globočnik, Železniki, 4000 K; g. Martin Zajc, Vel. Račna, 1000 K; g. Fran Kocjan, Sežana, kolodvor, 2000 K; g. Josip Dobida, c. kr. dvorni svetnik, Ljubljana, 1000 K; g. Fran Zajc, Vel. Račna, 1000 K; g. Vincenc Jan jun., Gorje pri Bledu, 1000 K; g. Rajko Perušek, c. kr. profesor v p., Dunaj, 1000 K; Zadruga krojačev, Ljubljana, 500 K; g. dr. Jernej Demšar, Ljubljana, 500 K; g. Ivan Klobovs, c. in kr. vojni superior, Ljubljana, 1000 K; g. Fran Peterle, Krmelj, 600 K; Akad. teh. društvo »Triglava«, Gradec, 100 K; g. Fran Terček, Bevke pri Vrhniki, 2000 K. — Do vstetega 7. t. m. je pri Ljubljanski kreditni banki kot oficijelnem subskripcijskem mestu subskribiralo 105 strank 6.125.900 K V. vojnega posojila. — Dovoljujemo si ponovno opozoriti p. n. subskribente, da konča vpisovalni rok 16. decembra t. l. — Potrebne tiskovine so pri blagajnah Ljubljanske kreditne banke vsakomur na razpolago.

Češka industrijska banka je subskribirala za lastni račun 5.000.000 K V. avstrijskega vojnega posojila. Pri Ljubljanski podružnici so med drugimi podpisali: Mestna hranilnica ljubljanska, Ljubljana, 200.000 K; M. Sušnik, župnik, Rovte, 3000 K; Fr. Berlec, c. kr. orožniški stražmojster, Kandija, 250 K; Jožica Jazbec, Duplica, 1000 K; neimenovan, škofja Loka, 2000 K; F. Fabjan, vinska veletrg., Ljubljana, 3000 K; Fr. Prevc, škofja Loka, 400 K; L. P., Ljubljana, 40.000 K; J. N. Adamič, vrvarna, Ljubljana, 10.000 K; A. in E. Skaberne, Ljubljana, 15.000 K; Češka industrijska banka sprejema kot oficijelno subskripcijsko mesto prijave za V. vojnega posojila do 16. t. m. v Stritarjevi ulici št. 9 in si dovoljujemo opozoriti na inšert v današnji številki.

Pri podružnici c. kr. avstrijskega kreditnega zavoda so podpisali V. avstrijsko vojno posojilo: Josip Schneider, veletrgovec, Ljubljana, 60.000 K; veleposesnik 50.000 K; Franc Galle, grajsčak, Bistra, 20.000 K; g. Elza Galle, Bistra, 10.000 K; g. Marija Eger, Železniki, 10.000 K; grajsčina Rupertschof 10.000 K; deželnozborski klub ustavovernih veleposesnikov na Kranjskem, Ljubljana, 10.000 K; M. Ranth, Ljubljana, 5000 K; na vsa posojila 20.000 K.

Pri Avstro-ogrski banki, podružnici v Ljubljani, so med drugimi podpisali: Andrej Žigič, l. pl. Schoepl, Ludovik Senger, l. F. Trummer, Bonca Fidelis po 1000 K; Maks Ban 8000 K; neimenovana hranilnica 100.000 K; Ivo Gregorič 100 K; Hugo Kesel 5000 K; kurat Blaž Kotfles 3200 K; veletržec Fran Stupica 30.000 K; gospa Irma Stupica, soproga veletržca, 30.000 K; T. Mencinger, veletrgovec, 10.000 K.

Pri Jadranski banki, podružnici v Ljubljani, se je subskribiralo na peto vojno posojilo: Janez Oven, Stehinja vas, 1000 K; Kastelic in Zabr, tu, 3000 K; Janez Zormanica dedič, Šiška, 2000 K; Ivan Sicherl, Mokronog, 3000 K; Marija Feltich-Frankheim, tu, 1000 K; Viljem Spitzer, tu, 20.000 kron; Jos. Borštnar, Sv. Križ pri Litiji, 1000 K; Mavro Fürst, tu, 20.000 K; Ivan Ogrič, Laverca, 4000 K; Kreditno društvo, Kranj, 5000 K; Mihael Omahen ml., trgovec, Višnjegora, 1000 K; Ivan Skubic, Sp. Šiška, 5000 K; Jure Šterk, Vinica, 5000 K; pri nas in pri poštni hranilnici do sedaj vsega skupaj 50.000 K; Milan Kondina, Gorenja vas, 1000 K; Peter Kozina in Co., tu, 25.000 K; dr. Fran Windischer, tajnik Trgovske in obrtniške zbornice, tu, 1000 K; Fran Šerko, Cerkljica, 10.000 kron; I. Jalen, Rateče, 6000 K; Marija Lavtizar, Gozd pri Kranjskigori, 1000 K.

Odlikovanja.

Vojaske zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil stotnik 5. dom. pp. Lenart Gredler. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil major 2. dom. pp. Viljem Kobler. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetlinje je dobil narednik 27. dom. pp. Alojzij Schubert, stražmojstri 6. dež. orož. div. pov. Ivan Rutar, Josip Korošec in Ivan Degraši, vsi od 7. dež. orož. pov., nadstražmojstri 7. dež. orož. pov. Iv. Klešnik. — Bronasto hrabrostno svetlinjo so dobili: četovodja škof Ernest, pešci Drešak Andrej, Ulaga Josip, Videnc Anton, Reja Franc in Polšek Leopold, vsi od 27. črnovoj. okr. pov. — Duhovniški zaslužni križec 2. vrste na beledem traku je dobil vojni kurat Pavel Zavadla. — Ponovno najvišje pohvalno priznanje so dobili: stotnik 45. pp. Gvidon Mlakar, stotnik 47. pp. Julij Buček, poročnik 29. polj. havb. p. Ivan Zenko in nadporočnik 53. pp. dr. jur. Martin Malnerič. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: poročnik 27. pp. Peter Grgec, poročnik 36. polj. top. p. Franc Božič, nadporočnik 4. bos. herc. pp. Gilbert Zupančič in stotnik v Pragerskem Franc Kovačević. — Železni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetlinje so dobili: enol. prost. narednik 17. pp. pi. Demkow Ivan, narednik Stiggar Franc, tit. nadlovce 8. lov. bat. Male Miroslov, tit. narednika Kremenč Alojzij in Stiggar Karel, narednik 17. pp. Pressl Gvidon, tit. ognjica 9. polj. top. p. Vrtačnik Anton, rač. podčastnik 20. lov. baona Dobrič Anton, ognjica 4. trd. top. p. Princič Henrik, narednik Maurič Ivan in tit. narednik Kalin Franc, oba pri 97. pp. — Železni zaslužni križec na traku hrabrostne svetlinje so dobili: tit. desatnik Majcen Miroslov in tit. desatnik Segula Martin, oba pri 87. pp., desatnik 4. trd. top. p. Kovačič Alojzij, poddesatnik 87. pp. Stajniko Stefan, predmojster 8. polj. havb. p. Šorel Karel, desatnik 17. pp. Ambrožič Miroslov, desatnik Baran Ant., Bezonška Josip, Grobelšek Lovrenc, Vošlji Mih., Bele Josip in trenski vojak Cerkenik Mihael, vsi pri 3. tren. div., četovodja 8. san. oddelka Matjašič Franc, desatnik 8. san. odd. Vouk Josip, san. vojak san. odd. št. 7/14 Krištof Jakob in četovodja Zupančič Andrej.

Odlikovanja. Vojaske zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil polkovnik 97. pp. Egidij Adamovič. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik 47. pp. Ivan Gruša. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetlinje je dobil sanit. praporščak 27. pp. Josip Mayr. — Srebrno hrabrostno svetlinjo 1. vrste je dobil tit. četovodja 7. pp. Gorencel Dominik. — Srebrno hrabrostno svetlinjo 2. vrste so dobili: predmojster Schein Karel in topničar Semenč Jurij, oba

pri 3. gor. top. p. in pešec 7. pp. Bartoš Alojzij. — Bronasto hrabrostno svetlinjo so dobili: pešci Dobrovnik Ivan, Kovan Simon, Kuplen Josip in Wedenig Mihael, vsi pri 7. pp., pešec 17. pp. Uranil Mihael. — Železni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetlinje je dobil rač. podčastnik 87. pp. Pirnat Franc. — Železni zaslužni križec na traku hrabrostne svetlinje so dobili: desatnika Meško Franc in Novak Josip in častn. sluga Pečarič Alojzij, vsi pri 7. trd. top. p., pešec 17. pp. Brišar Andrej in pešec 7. pp. Lasnik Al. — Odlikovanja pri 5. domobranskem pešpolku. Ponovno Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik Karel Kumar. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil višji zdravnik dr. Renat vitez pl. Porenta. — Srebrno hrabrostno svetlinjo so dobili: kadeta Slejko Maks in Sabač Avgust in enoletni prost. tit. narednik Schild Julij. — Vdrugič je do-

Stanovanje

2 sobi s kuhinjo išče mirna stranka v Ljubljani za takoj ali januar. Kdor ga preskrbi in se stranka zanj pogodi, dobi K 50—nagrade. Dopisi na Bohoričovo ulico 3. — — — 2932

Kot kuharica

želi stopiti v župnišče, pošteno in zanesljivo dekle srednje starosti, (ki je že od mladega v župnišču). Vajena je vsega gospodinskega dela, ter ima tudi gospodinsko solo. Naslov daje upravnistvo »Slovenca« pod št. 2931

REDKA PRILIKA!

Hiša s trgovino mešanega blaga in vrtom ob okrajni cesti in železnici se s l. jan. ugodno da v najem event. prodajo. Ekstenzija za invalide. Več do 20. t. m. JOS. GORINŠEK, Mest. nje, p. Podplat, Stajersko. 2939

40 K nagrade

dobi, kdor preskrbi takoj uradniški begunski družini iz Gorice nememblovanje stanovanje v mestu, obstoječe iz kuhinje, dveh sob in priklone v svrhu pošiljanja otrok v solo. Ponudbe na upravo tega lista pod »Usmiljenje 2933«.

Mesto želi

radi rodbinskih razmer gospodinja, stara 21 let, večša slov in nemškega jezika, kakor tudi računstva, vajena vsega, kar se tiče gospodinjstva, sosehno kuhinje, najraje v kako kuhinjo restavracije ali hotela. Nastop lahko takoj. Ponudbe do 20. t. m. na upravo »Slovenca« pod št. 2938.

Kopači, betonski delavci, zidarji, tesarji,

se sprejmo na stavbišča v Rušah pri Mariboru. Dobra plača. Za stanovanje in hrano se preskrbi

Samo za veletrgovce in konsumna društva!

Prekajeno prešičje meso, čokolado, laške orehe, rum, slivovko

dobavlja takoj

Adolf Sohr, Gradec, Pestalozzistrasse 1.

Vinogradi v zakup.

Graščinski vinogradi na Slapu pri Vipavi oddajo se pod jako ugodnimi pogoji v zakup 2 do 3 begunskim družinam iz Brd (pri Gorici) za polovico letnega dohodka. — Zakupniki dobijo prosto stanovanje, potrebni gnoj in vžitek travnikov.

Daljna pojasnila daje oskrbnik Franc Hübsch na Slapu.



Rodbina Fran Ambrožič-eva naznanja v svojem in v imenu ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znanem žalostno vest, da je njihov iskrenoljubljeni brat oziroma svak in stric, gospod

IVAN GESTRIN

uradnik tvrde Pollak

danes dne 13. t. m. ob pol 8. uri zjutraj po dolgi mučni bolezni previden s sv. zakramenti za umirajoče mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika s vrši v petek dne 15. t. m. ob 2. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k sv. Križu, kjer se položi draga rajnika k večnemu počitku.

Priporočamo ga v blag spomin!

V Ljubljani, dne 13. decembra 1916.

Brez vsakega posebnega obvestila. — Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.



Slov. kat. akad.-tehn. društvo »Zarja« naznanja, da je padel na laškem bojišču

pravnik Avgust Habermuth

Blag mu spomin!

GRADEC, 12. decembra 1916.



Ravnateljstvo trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani javlja tužno vest, da je njegov mnogoletni redni član, gospod

IVAN GESTRIN

uradnik veletrdke Karl Pollak

danes zjutraj mirno v Gospodu zaspal

Pogreb bo v petek 15. decembra 1916 ob 2. uri popoldne iz deželne bolnišnice na pokopališče k sv. Križu.

Draga pokojnika priporočamo v blag spomin.

Ljubljana, 13. decembra 1916.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo



Vloge v »Ljudski posojilnici« so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta šte. 6, nasproti hotela »Union« za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

4¹/₂%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 50 vinarjev na leto.

»Ljudska posojilnica« sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago pošne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadrugnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najbolje.



Rezervni zakladi znašajo okroglo kron 800.000.—. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1915 23 milijonov kron.

bil srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste štabni narednik Stock Josip. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: narednik Kocur Karel, tit. narednik Milič Anton, kadet aspirant Fritsch Fel., četovodja Knaples Franc, Stix Josip, Pandru Rud., Hödl Ivan, Kos Ivan, Turk Franc in Petrovič Josip, desetni Jelinek Ivan, Kögler Karel, Brdar Ivan, Vodopivec Ivan, Mejak Mihael in Švigon Stanko, poddesetnik Ujčič Ivan in Mihaluk Ivan, pešci Maglica Tomaž, Freyhammer Edmund, Vosek Vencel, Juško Valentin in Kadliček Ivan. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: kadetna aspiranta Sancin Karel in Pavlinič Pij, desetni Lukšetič Ivan, poddesetnik Lang Karel, Bole Josip, Raßmann Ivan, Herdawskey Karel, Brendinger Ferdinand, Schuster Ivan, Devalentinis Anton, Schwaiger Anton, Maver Jernej in Colja Pavel, tit. poddesetnik Sofi Anton in Fellinger Anton, pešci Valle Mihael, Gottschamel Rudolf, Sirk Kristian, Modrušan Josip, Hemala Alojzij, Dellapietra Orest, Aks Arnold, Solar Jurij, Rauter Marko, Lavrenčič Franc, Korijško Anton, Kofler Ernest, Čaharija Edmund, Mikeš Bogomir, Rotter Franc, Smrdelj Ivan, Wagner Andrej, Tankovič Anton, Klarič Ivan, Fischer Rudolf, Ragoner Josip, Piskola Ivan, Pfeiler Karel, Prißnitz Franc in Ferjančič Franc.

Uradni izkazi izgub.

Kadet Puhar Anton, 27. dom. pp., 8. s., Kranj, 1894, mrtev (12.—13./8. 1916); kadet Sturm Artur, 97. pp., Trst, 1894, ujet; inf. Abram Matej, 5. dom. pp., 1. odd. stroj. pušk, št. Peter na Krasu, 1895, ujet; inf. Andolšek Franc, 27. črnovoj. pp., Breze, 1875, mrtev (4.—12./8. 1916); inf. Avgustin Gajper, 27. dom. pp., 8. s., Toplice, 1899, ujet; inf. Bajec Mih., 5. dom. pp., 16. s., Col, 1890, mrtev (24./7. 1916); inf. Bajt Ivan, 97. pp., 7. s., Cerkno, 1884, ujet; dragonec Bevc Ivan, 5. drag. p., 2. švadr., št. Peter pri Novem mestu, ujet; Božič Ant., 5. dom. pp., 1. odd. stroj. pušk, storje, 1891, ujet; inf. Brinovar Franc, 27. dom. pp., 8. s., Zabukovje, 1883, mrtev (12.—13./8. 1916); inf. Brnetič Anton, 97. pp., 3. nad. s., Jablanica, 1881, ujet; inf. Brumat Josip, 97. pp., 15. s., Gorica, 1891, ujet; inf. Caharija Josip, 5. dom. pp., 1. odd. stroj. pušk, Nabrežina, 1895, ujet; orožnik Cenčič Andrej, Robeidišče, 1875, ujet; orožnik Cenčič Josip, Robeidišče, 1879, ujet; inf. Cerar Josip, 27. črnovoj. pp., 1. s., Moravče, 1875, mrtev (4.—12./8. 1916); desetni Černe Alojzij, 97. pp., 4. nad. s., Vrtojba, 1893, ujet; inf. Čok Franc, 97. pp., 3. nad. s., Lokev, 1894, ujet; inf. Čmok Josip, 87. pp., 11. s., Ponikva, 1897, mrtev (1./8. 1916); inf. Devetak Fr., 97. pp., 1. nad. s., Sovodnje, 1890, ujet; inf. Devetak Ivan, 97. pp., 4. nad. s., Opatjeselo, 1891, ujet; inf. Dolenc Ivan, 27. črnovoj. pp., 10. s., Polhov gradec, 1876, mrtev (4.—12./8. 1916); inf. Dovžak Ivan, 97. pp., 1. nad. s., Šempas, 1889, ujet; orožnik Erzetič Ivan, Kozbana, 1874, ujet; enol. prost. poddes. Fakin Franc, 27. dom. pp., 10. s., Pulj, 1897, mrtev (13.—14./8. 1916); inf. Flajnik Jakob, 27. dom. pp., 12. s., Vinica, 1877, mrtev (13./8. 1916); četovodja Fonda Josip, 5. dom. pp., 1. odd. stroj. pušk, Lokev, 1892, ujet; inf. Furlan Alojzij, 97. pp., 1. nad. s., Vipava, 1893, ujet; inf. Furlan Ivan, 97. pp., 3. nad. s., Kojško, 1892, ujet; inf. Furlan Josip, 97. pp., 2. nad. s., Prvačina, 1889, ujet; inf. Galič Jakob, 47. pp., 14. s., Slivnica, 1895, mrtev (20.—31./7. 1916); poddes. Hanžekovič Fr., 87. pp., 14. s., Ljutomer, 1892, mrtev (1.—15./8. 1916); inf. Homovc Matej, 17. pp., 2. s., Ljubljana, 1892, ujet; inf. Horvat Franc, 87. pp., 11. s., Polensak, 1897, mrtev (3./8. 1916); inf. Hrašnan Mart., 87. pp., 14. s., Celje, 1893, mrtev (1.—15./8. 1916); inf. Ipavec Josip, 27. dom. pp., polk. štab, Kal, 1897, mrtev (12.—13./8. 1916); inf. Jerkič Ivan, 97. pp., 4. nad. s., Sv. Križ, 1870, ujet; inf. Jerkič Roman, 97. pp., 4. nad. s., Sv. Križ, 1896, ujet; inf. Kifner Karel, 27. dom. pp., 9. s., Metlika, 1896, ujet; poddesetnik Knez Albin, 27. dom. pp., 12. s., Kandrše, 1894, mrtev (13./8. 1916); inf. Koderman Ivan, 26. dom. pp., 7. s., št. Lovrenc, 1876, mrtev (27./7. 1916); inf. Kodrič Ivan, 26. dom. pp., 2. s., Ptuj, 1890, mrtev (3./8. 1916); inf. Kogelj Janez, 97. pp., 4. nad. s., Cerkno, 1879, ujet; inf. Kragelj Jos., pp., 4. nad. s., Sv. Lucija, 1890, ujet; inf. Krajnik Jos. Benedikt, 97. pp., 1. nad. s., Trst, 1892, ujet; inf. Krašek Franc, 87. pp., 16. s., Žalec, 1883, mrtev (1.—10./7. 1916); inf. Kunstek Vinko, 87. pp., 11. s., Dolenja, 1877, mrtev (6./8. 1916); inf. Kuzma Mihael, 87. pp., 11. s., Ptuj, 1897, mrtev (4./8. 1916); voznik Lah Franc, 97. pp., 1. s., Dornberg, 1888, ujet; narednik Levprišek Franc, 27. dom. pp., 8. s., Serpenica, 1888, mrtev (13./8. 1916); inf. Lugač Karel, 87. pp., 5. s., Brežice, 1897, mrtev (6./8. 1916); inf. Majerič Franc, 87. pp., 11. s., Ptuj, 1897, mrtev (6./8. 1916); inf. Malalan Ivan, 97. pp., 2. nad. s., Opčina, 1894, ujet; inf. Mazini Edvard, 17. pp., 2. s., Ljubljana, 1892, ujet; desetni Markič Karel, 97. pp., 15. s., Vrtojba, 1890, ujet; inf. Mažgon Alojzij, 97. pp., 2. nad. s., Idrija, 1887, ujet; inf. Mažgon Ivan, 97. pp., 5. s., Cerkno, 1883, ujet; inf. Medved Ivan, 87. pp., 14. s., št. Lovrenc, 1895, mrtev (1.—15./8. 1916); inf. Mesesnel Alojzij, 27. dom. pp., 5. s., Erzelj, 1892, mrtev (12.—15./8. 1916); poddes. Perenič Bernard, 97. pp., 1. nad. s., Postojna, 1884, ujet; inf. Pižmoht Josip, 27. črnov. pp., 8. s., Trebnje, 1880, mrtev (4.—12./8. 1916); četovodja Potočnik Ivan, 27. črnovoj. pp., Ovsiše, 1873, ujet; inf. Potočnik Urban, 27. dom. pp., 5. s., Kranj, 1895, mrtev (12.—15./8. 1916); inf. Rotovnik Filip, 87. pp., 1. s., št. Vid, 1894, mrtev (7./8. 1916); inf. Seražin Franc, 97. pp., 3. nad. s., Vrabče, 1893, ujet; inf. Šetina Anton, 97. pp., 1. nad. s., Lož, 1891, ujet; inf. Šibelja Franc, 97. pp., 7. s., Komen, 1894, ujet; inf. Sivec Franc, 97. pp., 3. nad. s., Osrednek, 1884, ujet; inf. Skočir Franc, 87. pp., 9. s., Slovenjgradec, 1892, mrtev (7./8. 1916); inf. Slamčič Anton, 17. pp., 4. nad. s., Crniče, 1893, ujet; inf. Sorčan Martin, 87. pp., 14. s., Sv. Matej, 1897, mrtev (1.—15./8. 1916); inf. Štibelj Anton, 27. dom. pp., 5. s., Kranj, 1872, mrtev (12.—15./8. 1916); inf. Stropnik Anton, 87. pp., 8. s., Topolšice, 1895, mrtev (9./8. 1916); inf. Ule Jakob, 97. pp., 3. nad. s., Grahovo, 1884, ujet; inf. Vidovič Franc, 87. pp., 10. s., Ptuj, 1895, mrtev (12./8. 1916); desetni Vidrih Josip Emil, 97. pp., 3. nad. s., Vipava, 1882, ujet; narednik Vihar Ivan, 87. pp., 14. s., Slovenjgradec, 1790, mrtev (1.—15./8. 1916); inf. Vončina Stefan, 27. dom. pp., 7. s., Lokovec, 1872, mrtev (13./8. 1916); desetni Zagar Anton, 97. pp., 16. s., Celje, 1887, ujet; inf. Zagar Ivan, 87. pp., 11. s., Drenskobreg, 1896, mrtev (4./8. 1916); lovec Zapušek Franc, 9. lov. baon, št. Vid, 1881, mrtev (1.—15./8. 1916).

(27./7. 1916); inf. Kodrič Ivan, 26. dom. pp., 2. s., Ptuj, 1890, mrtev (3./8. 1916); inf. Kogelj Janez, 97. pp., 4. nad. s., Cerkno, 1879, ujet; inf. Kragelj Jos., pp., 4. nad. s., Sv. Lucija, 1890, ujet; inf. Krajnik Jos. Benedikt, 97. pp., 1. nad. s., Trst, 1892, ujet; inf. Krašek Franc, 87. pp., 16. s., Žalec, 1883, mrtev (1.—10./7. 1916); inf. Kunstek Vinko, 87. pp., 11. s., Dolenja, 1877, mrtev (6./8. 1916); inf. Kuzma Mihael, 87. pp., 11. s., Ptuj, 1897, mrtev (4./8. 1916); voznik Lah Franc, 97. pp., 1. s., Dornberg, 1888, ujet; narednik Levprišek Franc, 27. dom. pp., 8. s., Serpenica, 1888, mrtev (13./8. 1916); inf. Lugač Karel, 87. pp., 5. s., Brežice, 1897, mrtev (6./8. 1916); inf. Majerič Franc, 87. pp., 11. s., Ptuj, 1897, mrtev (6./8. 1916); inf. Malalan Ivan, 97. pp., 2. nad. s., Opčina, 1894, ujet; inf. Mazini Edvard, 17. pp., 2. s., Ljubljana, 1892, ujet; desetni Markič Karel, 97. pp., 15. s., Vrtojba, 1890, ujet; inf. Mažgon Alojzij, 97. pp., 2. nad. s., Idrija, 1887, ujet; inf. Mažgon Ivan, 97. pp., 5. s., Cerkno, 1883, ujet; inf. Medved Ivan, 87. pp., 14. s., št. Lovrenc, 1895, mrtev (1.—15./8. 1916); inf. Mesesnel Alojzij, 27. dom. pp., 5. s., Erzelj, 1892, mrtev (12.—15./8. 1916); poddes. Perenič Bernard, 97. pp., 1. nad. s., Postojna, 1884, ujet; inf. Pižmoht Josip, 27. črnov. pp., 8. s., Trebnje, 1880, mrtev (4.—12./8. 1916); četovodja Potočnik Ivan, 27. črnovoj. pp., Ovsiše, 1873, ujet; inf. Potočnik Urban, 27. dom. pp., 5. s., Kranj, 1895, mrtev (12.—15./8. 1916); inf. Rotovnik Filip, 87. pp., 1. s., št. Vid, 1894, mrtev (7./8. 1916); inf. Seražin Franc, 97. pp., 3. nad. s., Vrabče, 1893, ujet; inf. Šetina Anton, 97. pp., 1. nad. s., Lož, 1891, ujet; inf. Šibelja Franc, 97. pp., 7. s., Komen, 1894, ujet; inf. Sivec Franc, 97. pp., 3. nad. s., Osrednek, 1884, ujet; inf. Skočir Franc, 87. pp., 9. s., Slovenjgradec, 1892, mrtev (7./8. 1916); inf. Slamčič Anton, 17. pp., 4. nad. s., Crniče, 1893, ujet; inf. Sorčan Martin, 87. pp., 14. s., Sv. Matej, 1897, mrtev (1.—15./8. 1916); inf. Štibelj Anton, 27. dom. pp., 5. s., Kranj, 1872, mrtev (12.—15./8. 1916); inf. Stropnik Anton, 87. pp., 8. s., Topolšice, 1895, mrtev (9./8. 1916); inf. Ule Jakob, 97. pp., 3. nad. s., Grahovo, 1884, ujet; inf. Vidovič Franc, 87. pp., 10. s., Ptuj, 1895, mrtev (12./8. 1916); desetni Vidrih Josip Emil, 97. pp., 3. nad. s., Vipava, 1882, ujet; narednik Vihar Ivan, 87. pp., 14. s., Slovenjgradec, 1790, mrtev (1.—15./8. 1916); inf. Vončina Stefan, 27. dom. pp., 7. s., Lokovec, 1872, mrtev (13./8. 1916); desetni Zagar Anton, 97. pp., 16. s., Celje, 1887, ujet; inf. Zagar Ivan, 87. pp., 11. s., Drenskobreg, 1896, mrtev (4./8. 1916); lovec Zapušek Franc, 9. lov. baon, št. Vid, 1881, mrtev (1.—15./8. 1916).

Za Božič in novo leto: Vojaške narodne pesmi za štiri glasove, vezano 1 K 50 vin., v platno 1 K 80 vin., po pošti 20 vin. več. Najlepše in najcenejše darilo! Naroča se tudi pri izdajatelju: Fr. Marolt, Ljubljana.

Bolečine, srbečica in nesnažnosti kože se da do odpraviti s čistečim, razkuževalnim, antiseptičnim, bolečine blaščim Fellerjem rastlinskim, esencnim fluidom z znamko »Elsa-fluid«, ki je staro preizkušeno sredstvo za vdrgavanje, umivanje in obkladke. Predvoje cene. 12 steklenic pošlje franco za 6 K lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 134, Hrvatsko. Nesnažnosti kože so često posledica slabega manjavanja snovi. Kdor trpi na zaprtju in težkočah prebave, naj vzame odvajalne rabarbarske kroglice z znamko Elsakroglice. Šest škatlic stane le 4 K 40 vin. franco in so prava dobrot.

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino
tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana
ljubljska industrija probkovih zamaškov

Baden pri Dunaju **Sanatorij Gutenbrunn**
fizikal. - dietet. zdravilišče I. vrste. — Šef zdravnika: Dr. von Aufschneider, kais. Rat Dr. Podzabradsky.

Orehov les v hloilih, Kostanjev les v polenih in hloilih

2407

kupim

vsako vagonsko množino po najvišji dnevni ceni. J. POGAČNIK, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13.

Kupim

malo trgovino

kakoršnekoli stroke v Ljubljani v svrhu zagotovitve skromne eksistence kot invalid.
Ponudbe pod »Trgovina v Ljubljani« na upravnistvo »Slovenca« 2918

Božič 1916.

Slavnemu občinstvu vjudno namenjaj, da sem posebno ugodno nakupil veliko množino juvelov, zlatnine, srebrnine in vse to le v prvovrstnih tovarnah.

Vsled tega prosim velecejenjene odjemalce, da si pri nakupu božičnih daril ogledajo osobito briljantne predmete ter se prepričajo o njih najboljši kakovosti.

V nadi, da mi bo mogoče kot strokovnjaku vsakogar kar najboljše postreči, se najviljudneje priporočam

velespoštovanjem



Lud. Černe
juvelir

Ljubljana,
Wolfova ulica št. 3

KOSTANJEV LES

plačuje vedno najvišje cene in sprejema pismene ponudbe z navedbo množine lesa in cene

JOSIP KRALJ

Ljubljana, Franca Josipa cesta 7.

Kranjska deželna banka

sprejema prijave na

peto 5¹/₂% avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih:

I. 40 letno 5¹/₂% amortizacijsko državno posojilo, za K 100 nominale
92 kron.

II. 5¹/₂% dne 1. junija 1922 povračljivi državnozakladni listi v zneskih najmanj po K 1.000, za K 100 nominale
96 kron.

V svrhu podpisovanja vojnega posojila daje banka hipotekarna in komunalna posojila.